

# MAGYAR L

3 lei

Taxa postală plătită în ...  
aprobării Dir. Gen. PTT ...



Főszerkesztő:  
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP  
VI. évfolyam, 24 (1466) szám \* Szombat, 1937 január 30

Főmunkatárs:  
dr Gyártás Elemér

## A közlekedésügyi miniszter nyilatkozott a CFR alkalmazottai között mutatkozó elégedetlenségekről

A nyelvvizsgák során történt igazságtalanságokat a miniszter személyes közbelépéssel is orvosolja

Bucuresti. Saját tud. A szenátus tegnap délutáni ülésén *Fransavici*, közlekedésügyi miniszter válaszolt *Manoilescu* interpellációjára, amelyben a CFR-nél állítólag készülődő zavargásokról általános sztrájkjéről kért felvilágosítást.

A miniszter kijelentette, hogy a CFR-nél tényleg vannak elégedetlenségek s az alkalmazottak erre vonatkozó kéréseit nagyjából teljesítették is.

Az államnyelvre vonatkozó kérdés ügyében, elismerem, hogy nem tehetük magunkévá a munkásság felfogását. Mint minden állami szolgálatnál, az alkalmazottak a CFR-nél is kell, hogy tudják az állam nyelvét. Az állam különböző kormányok alatt túl türelmes volt e tekintetben. Én tudom, hogy számtalanszor rendeztek nyelvvizsgákat s noha sokan 5-6-8 év alatt sem tudtak megfelelni ezeken a vizsgákon és elbuktak, továbbra is megtárták őket szolgálatukban. Az utolsó vizsga azóta volt, hogy én állok a minisztérium élén.

Azok az irodai, vagy forgalmi tisztviselők,

akik 17-18 év alatt sem tanulták meg az állam nyelvét, legnagyobb sajnálatunkra, nem voltak megtarthatók állásukban.

*Gyártás Elemér* dr szenátor itt közbeszolt: — És mit szólnak azokhoz a miniszter ur, akik négyszer-ötször sikerrel vizsgáztak és hatodikszor elbuktak?

*Fransavici*: Ha arról tettek bizonyosgot, hogy 17 év után se tudják a nyelvet, hogy tarthattuk volna meg őket? Kérték, hogy vegyük ezeket vissza. Sajnálatunkra, a fent jelzett okokból nem lehetett teljesíteni ezt a kérést. De, hogy feleljek *Gyártás*nak, voltak esetek, amelyekben tényleg történt igazságtalanság. Így elbocsátottak egy postai tisztviselőt, aki, mint utóbb kiderült, jól beszélt románul. Lehet, hogy kevés kérdést kapott a vizsgán. Az ilyen esetekben igazságot szolgáltattam. Kijelentettem akkor a kisebbségek nálam járó képviselőinek, hogy rendeletet adok ki, jöjjen el hozzám az illető a minisztériumba, hadd vizsgáztassam meg én. Ez meg is történt s az illető tisztviselőt visszavettük.

## Ausztria és Csehszlovákia gazdasági együttműködése

Az osztrák kormány lapja akadálynak látja a szovjettel való prágai szövetséget

Bécsből jelentik: A *Schuschnigg*-kormányhoz közelálló *Reichspost* vezércikkben foglalkozik Ausztria és Csehszlovákia gazdasági együttműködése lehetőségével. Megállapítja, hogy az együttműködésre irányuló törekvést igen kedvezőtlenül befolyásolja az, hogy Csehszlovákia szövetségre lépett a szovjettel. Semmiféle érdekközösségbe nem lehet lépni — úgy mond — olyan kormányval, mely a szovjettel kötött katonai szerződés következtében előmozdítja a harmadik internacionálénak az állam- és társadalmi rend elleni veszélyes aknamunkáját. Ezen a helyzeten még az sem változtat, ha később ezt a cseh-szovjet együttműködést a pánszlávizmus köpenyébe burkolják.

LEMOND A CSEHSZLOVÁK  
KÜLÜGYMINISZTER?

Prágából jelentik: Csehszlovákiában mindenki a külügyminiszter lemondását várja és ennek következtében részleges kormányválságra számítanak. Politikai körökben, még a kor-

mánykoalíció pártjai részéről se tagadják, hogy az angol alsóház csütörtöki ülésén a külügyi államtitkárnak Csehszlovákiára vonatkozólag tett kijelentése a cseh külügyminiszter súlyos kudarcát jelenti. Az angol külügyi államtitkár ugyanis egy kérdésre válaszolva egész határozottan megtagadta a csehszlovák kormány meghívása teljesítését, mely meghívás arról szólt, hogy az angol kormány küldjön ki a csehszlovákiai felvidékre bizottságot annak ellenőrzésére, vajjon ott csakugyan vannak-e az orosz szovjet részére repülőterek. Az angol kormány visszautasító válaszát a csehszlovák politikai körök annál inkább érzékenyen veszik, mert a visszautasítás tudtul adása az angol parlament nyilvánossága előtt történt. A csehszlovák ellenzék már úgy akarja látni ezt a tényt, hogy Anglia közömbösse vált Csehszlovákiával szemben. Amde a kormánypárti körök is a külügyminiszter hibájával róják fel, hogy meghívást intézett Angliához, anélkül, hogy előzőleg meggyőződött volna róla, vajjon a meghívást elfogadják-e

## Az erény jutalma

(S. I.) — A francia akadémikusok zöld frakkjáról írtak ugyan már vígjátékokat, egyetlen francia sem vonta azonban még kétségbe, hogy a negyven „halhatatlan“ együttese a gall szellemi élet legfőbb fóruma és legnagyobb tekintélye.

Ez a magas testület minden esztendőben „erény-díjakat“ oszt ki. Nyilvános dicsérettel és jelentős összegekkel jutalmazza azokat a franciákat, kik önfeláldozással, önzetlenségükkel, nemes cselekedetekkel magukra vonták környezetük figyelmét. Évről-évre sok ezer megható leírás érkezik az akadémia címére, melyben egyszerű polgárok, falusi emberek, iskolás gyermekek kérik jelöltjük számára az erénydíjat. Ezek közül választja ki a legérdemesebbeket az erénydíjak előadója, kit az Akadémia saját tagjainak sorából jelöl ki erre a feladatra.

Tavaly Paul Valéry, a híres költő ebből az alkalomból mondott szépveretű szavakat az erényről, ami, mint szó és fogalom, kiment a divatból, bizonyos körökben szinte szegény lett, mint valóság azonban szerényen és visszavonultan él és tevékenykedik. *Louis Madelin*, az erénydíjak ez évi előadója lelkesedéssel és csodálattal beszélt arról, hogy mennyi erényes és nemes ember él ma is Franciaországban és úgy találta, hogy ezeknek a derék, szerény embereknek a társadalma — az igazi Franciaország.

Csodálatos furdót jelentett a számára, úgy mond, az elmerülés ezekben az iratsomókban. Csordultig telve vannak ezek az erény bizonyosságaival, melyek a legkülönbözőbb képekben jelentkeznek: hol mint gyermeki, testvéri, családi, társadalmi önfeláldozások, máskor mint utólráhatetlenül találékony jöttetek, melyek a gyengéken, betegeken, nyomorultakon, munkanélkülieken segítenek, végül pedig, mint szülői áldozatkészségek, melyek vállalják a nagy gyermekáldás gondjait és terheit.

A bevezetés után, a felsorolás következik: azoknak a gyermekeknek, szülőknek, szolgálóknak, rokonoknak, áldozatos nőknek és férfiaknak felsorolása, kik az Akadémia ez évi erénydíjait megérdemelték.

Külön fejezetet kapnak a nagy stílusművészettel megszerkesztett beszámolóban a jótékonyági mozgalmak, melyeket „a könyörületesség korszerű kollektív műveinek“ nevez. Az a század, úgy mond, mely a Szent Vince konferenciák megalapítása után eltelt, felfedezte a kollektív karitást. A középkor, melyet annyit rágalmaztak még nem régen, a legszebb kórházi alapítások korszaka volt, a XVII. század, mely a maga nagyságában oly szigorúnak tetszik, Vince úrral, az ő lelki fiaival és leányaival, az ő tanítványaival és azok követőivel a karitásznak legsodálatosabb virányait látta, a mi apáink pedig elvetették azokat a magokat, melyek ma a szeretet oly sok édes gyümölcsét termik.

Fő helyeket kapnak e sorban az *angers-i* gyermekvédő egyesület, melyben a Jó — óh, valóban nagyon jó — Nővérek 1300 gyermeket gondoznak állandóan; *Monniér abbé*, ki közönyös környezetben a semmiből hatalmas gyermekgondozó művet teremtett; *Boulanger abbé*, ki hasonló intézetet kiselejtezett vasúti kocsikban rendezett be; a gonzagai Szt. Alajosról elnevezett *patronázs*, mely alapítása, — 1896 — óta annyit vándorolt, hogy intézeteit *Fecskék*-nek nevezték, most azonban ezeknek

a fecskéknek Párizs szívében biztos fészük van; *Boligny* plébánosa, ki Párizs hírhedt „vörös övében” előteremtette az eszközöket, hogy nyomorult barakkokban beteggondozót, iskolát, óvodát szervezzen, a gondjaira bízott gyermekeket pedig évről-évre nyaralni küldje a zöldre. (E munka folytatása és kiszélesítése érdekében *Nenette*, *Dédé*, *Mini*, *Ginette* és még 30 más leányka fordult kérvénnyel a magas Akadémiához és kérte a tudós férfiak, a nagy költők támogatását a jó plébános atya részére, mit az meg is kapott az erénydíj formájában).

Szerepelnek e felsorolásban *Leroux* abbé, ki nyaralattási akciókat szervez fáradságtalanul; *Rose* nővér, aki a Somme vidékén vezet nyaralattó telepeket, hol évente ezer meg ezer fővárosi gyermek kap új erőre: a *nogent-le-rotroui* siketnéma intézet, melyben szakértő szerzetesnők gondozzák a szerencsétlen gyermekeket; Franciaország *lelkészainek szanatóriuma*, hol állandóan 480 papi férfi található pihenést, kiknek testét elhasználta önfeláldozó szívük forrósága, (ez az intézet szülneket bizonyult s most az Akadémiától kaptak segítséget kibővítésére); a *Damon* abbé alapította éjjeli menedékhely, hol az elmúlt év folyamán a 208 ágyban 10.511 szerencsétlen ember talált éjjeli nyugodalmat; a *deauville-i Szent József árvaház*, hol a normand partok tengerész árváit gondozzák ferences apácák; az *orange-i fiú-árvaház*, hol ugyanezt a munkát ferences barátok végzik és még több más hasonló intézmény.

Külön dícséretet és erényjutalmat kap a *I. O. C.* (*Jeunesse Ouvrière Catholique*; Kath. Munkás Ifjúság) ifjú munkanélkülieket támogató szolgálata, mely egyedül párizsi kerületében 25.000 munkanélküli ifjút tartott nyilván és igyekezett rajtuk segíteni. Jutalmat kap *Szaloy* abbé azért, mert a háborúban elpusztult vidékeken nemcsak a házaknak, hanem a vallási életnek helyreállításával szerzett nagy érdemeket, hasonlóképpen a *Jeunesse Maritime Catholique*, mely a partraszálló fiatal tengerészeket veszi védő szárnyai alá (ezeknek az erénydíját *Charcot*, a most szerencsétlenül járt sarki utazó külön megleghangú levélben kérte és támogatta); a *szentföldi francia kórház*, melyet betegápoló Szt. Vince apácák tartanak fenn és néhány más hasonló intézmény, melynek nincsen vallásos jellege.

Aki, magyar ember, ezt a forró szeretetnek, a mélyeség, hálának és elismerésnek hangján írt akadémia beszámolót olvassa, ámul és bámul: a bűnös, a kételkedő, a hitetlen, az istentelen Franciaország legfőbb szellemi fóruma, a negyven „halhatatlan” gyülekezete elé elő lehetett lépni ezzel a javaslattal, mely a társadalmi erénydíjakat szinte kivétel nélkül

papoknak, kedves nővéreknek, a Caritas műveinek adja s mi több: ez a javaslat a magas Akadémia egyhangú tetszésével és jóváhagyásával találkozik...?

A jeles előadó úgy találja, hogy ez az ő beszámolója mutatja meg az igazi Franciaországot, melyen a többi felépül, az a nyugtalan felső réteg is, melyet a külföld a leginkább meglát.

A magyar közönség azonban szinte csak erről a francia nyugtalanságról tud s a Francia Akadémiának azt az oldalát nem ismeri, mely ezekben az erény-díjakban oly tisztán és világosan tükrözi a vallási hagyományokat. Azokat a hagyományokat, melyektől sem a francia művelődést, sem a francia történelmet elválasztani nem lehet.

Ettől a nagy tanulságtól a magyar közönséget a francia kultura magyar közvetítői meg is elválasztották: azok a legnagyobb részben

idegen, a keresztény tradícióktól távolálló elemek választották el, kik a francia kulturkincsből csak azt szedgették ki, ami nekik tetszett; csak annak adtak nyilvánosságot és megjelenési formát, miből gyors és biztos üzletet reméltek és sohasem azt nézték és nem azt keresték, amiből a magyar kereszténység biztatást, reményt, öntudatot és önigazolást meríthetett volna. A nyugat \*ekintélyének pecsétjét a magyar közönség számára csak a kételkedés, a rombolás, a vallástalan fölényeskedés művei kapták meg. A másik oldal munkájáról a Francia Akadémia tudomást vehetett, a magyar közönség azonban nem...!

A közvetítés mind az anyagiak, mind a szellemiek terén nemcsak hasznos, hanem feltehetően fontos tevékenység. Olyan fontos, hogy azt sohasem szabad másoknak átengedni. Előbb-utóbb be fogják ezt látni a keresztény magyarok is.

## A nemzeti hadsereg elfoglalta a Madridtól keletre vezető közútat

Délen elérték a Malaga melletti hegyeket

*Madridból* jelentik: A nemzeti csapatok főhadiszállása megerősíti azt a hírt, hogy a nemzeti hadsereg elérte és hatalmába kerítette a Madridtól Albacete városával összekötő utat. Ezen a jól kiépített úton bonyolították le a vörösek már hónapok óta Madrid löszér- és élelmiszerellátását. A harcmezőn a *Varela* tábornok irányította, aki sebesülése miatt ötheti betegsége után csak néhány napja hagyta el a kórházat. A támadás megkezdésekor heves vihelyenkénti tőrédig álltak a vízben. Az útegeket csak a legnagyobb nehézségek árán tudták állásukba juttatni. A vörösek nem várták a támadást, úgyhogy az teljesen meglepetésszerűen érte őket. A nemzetiek mindenütt elérték kitűzött céljukat. A vörösek egyrésze kénytelen volt a megáradt Tago folyón keresztül gázolni és sokan a folyóban lelték halálukat.

Délen a malagai hadszíntéren a nemzeti csapatok elérték Malaga előtt az első hegyláncot és közvetlenül a város előtt állnak.

**A FRANCIA ÖNKÉNTES-TILALMI TÖRVÉNY MECHEZATALA ÓTA A VÖRÖS TOBORZÁS MEG NAGYGBERRA FOKOZÓDOTT.**

*Párizsból* jelentik: A francia jobboldali lapok megállapítják, hogy amióta a francia ka-

mara megszavazta az önkéntesek toborzásának és Spanyolországba szállításának eltiltására vonatkozó javaslatot, a toborzó tevékenység nem hogy csökkent volna, hanem emelkedett Franciaországban.

Az *Echo de Paris*-ban *Cherylis* képviselő, a lap főszerkesztője azt írja, hogy toborzási tilalom megszavazása óta a spanyol határon napról-napra nagy önkéntes csapatok kelnek át és a határvárosok valóságos hemzsegek a francia önkéntesektől. A lap ezeknek a számát 15 ezerre becsüli.

— Teved a Blum-kormány — szól a cikk a továbbiakban, — ha azt hiszi, hogy meg tudja tévesztetni a külföldi közvéleményt. A külföldi lapok tudósítói ott vannak a spanyol határon és jól ismerik a francia helyzetet. A francia önkéntesek közönlenségének végül az lesz a következménye, hogyha majd Franciaországnak mozgósítania kell, két-három hadosztállyal kevesebbet állíthat fegyverbe.

**Olvassátok és terjesszétek a Magyar Lapok-at!**

## POMPONIUSZ

Irta: Kencz Károly

Pompóniusznak becsületes neve is volt. Csak a szakmában — magándetektív volt — ismerték így saszeméről, éles füléről és kitűnő szimatjáról.

Nem volt kockás sapkája, pepita ruhája, még angol pipája sem. Girardi kalapot, csíkos kék kamszart, sötétszürke bőszárú flannel nadrágot hordott. És cigarettázott.

Ahhoz sem volt érdeke, hogy ha valakinek vörös agyagszemcse hullt le a talpáról, szemébe mondja:

— Uram, ön Braziliából jött és kakaóültetvényes...

Vagy, ha zöldesbarna lerakódást pillant meg savószerű öregurak szájaszélén:

— Kérem, ön havannát szív. Reggel hatkor kel és habbal eszi a cserebogarat...

Multja: 32 év. Jelene: bizonytalan. Jövője: reménytelen. Legmélyebb emléke: gimnázista korában kétszer megbukott a történelemből.

Ugy kezdte, mint a többi fiatalember. Érettségizett, aztán beiratkozott az egyetemre. El is jutott az első szigorlatig, aztán, — mintha elvágta volna. Kitűnően tenniszezett s nagyszerűen tudott udvarolni. Egyéb semmi. Társaságokba járt sűrűn, a neve sokáig szerepelt a balrendezők között, de maga nem táncolt. Leült a mamák mellé, dícsérte a lányukat, hogy milyen bájos, szőnyörű ruhája van és remekül táncol. Vagy a

papák háta mögött gíbicelt s egy-egy jó hívás után ragyogó arccal súgta a fülükbe:

— Remek volt, öregem...

Egyszóval: sodródott. Hamisítatlan zsiger volt, ahogy már előnyeiről és hátrányairól társaságában elneveztek az új stílust, a fiatalbereknek ezt a fajtáját. Amikor aztán rájött, hogy minden penzforrása kiapadt és sürgős operációra van szüksége az egyetemi tanulmányok körül, határozta el, hogy valamilyen komolyabb dologba kezd. Állástalan diplomásjelöltként szerepelt egy darabig, de mert nem sok értelmét látta másokért szónokolni, azzal is felhagyott.

Egyik nap összeválogatta maradt holmijából különös oltózekét, a többin gyorsan túladott még, hogy pár garasa legyen, amíg valami okos eszébe jut.

— Hopp! Megvan! — Űtött homlokára az utolsó átvirrasztott éjszaka után. — Megpróbálok kamatoztatni ismeretségeimet és összeköttetéseimet...

Először csak könnyebb fajsúlyú, bizalmas természetű dolgok elintézésére vállalkozott. Mert hallgatni, azt tudott ám! Apró üzenetközvetítéssel bízták meg, egy kis protekciószerzés, majd kérvényekkel loholt az egyik minisztériumból a másikig. Ilyenkor biztos kézzel vezette, — a mások autóját.

Pompóniusznak ezekben a hónapokban jól ment. Mégsem volt megelégedve a sorsával. Többre vágyott. Hírnévre.

Tizedrangú kluboknak és sportegyesületeknek lett a magándetektívje, mert hát ilyen helyen bizony az is előfordult, hogy egyik vagy másik túlbuzgó tag nem tisztelte a magántulaj-

don intézményét. És munkája majdnem minden esetben sikerrel járt.

Tovább, tovább! — Ez mind semmi Pompóniusz — biztatta magát. — Más területen kell keresnem az érvényesülést!

Ujabb munkakört is megtalálta hamarosan. Bejáratos lett a kleptománias társaságokba.

Óh, milyen remek fogást csinált a múlt télen. Legszebb este volt. Amikor kinyomozta egy házibálon, hogy a házigazda annyira transzba jött, hogy önmagát lopta meg.

Na, de semmi sem tart örökké. A tizedrangú klubok és sportegyesületek megszűntek időközben vagy alaposan megrendszabályozták őket. Ragadós kezű pácienseit pedig — semmi javvesztékést — kigyógyították a pszichoanalitikusok. Elvették a kenyerét.

Ezeket kell tudni Pompóniuszról. És még valamit. Hogy is vagyunk azzal a történelemmel? Akkor meg Szeszták Emil volt a becsületes neve. Bathory Istvánt állandóan összetévesztette Bethlen Gáborral. Ezért bukott meg hetedikben osztályvégén, de még a pótvizsgán is.

Most itt ül a szobájában, még szerencsés, hogy kifizette. Postás csenget. Levelet hoz. Végre, megint egy kis munka! Hozzászokott már, hogy ismeretlenül megbízzák. Igaz, ilyen levelet még nem kapott. Aláírva sincs, csak annyi, hogy délben tizenkét óraker legyen a villamos megállónál, a...

Ott lesz, hogyne lenne ott. Már rohan is. Futó pillantást vet még egyszer a levélre s hármassal le a lépcsőkön. Kiszámítja, hogy az új melyik részlet kell gyalog megtennie.

## Hirtelen rosszabbodás a pápa egészségi állapotában

Vatikánvárosból jelentik: XI. Pius pápa állapota némileg rosszabbodott. Csütörtökön délelőtt, amikor a Szentatya a Vatikán pénzügyi vezetőjét fogadta kihallgatáson, olyan heves fájdalmak léptek fel, hogy a kihallgatást félbe kellett szakítani.

## Pázmány Péter emlékezetét ünnepelték a magyarországi írók és újságírók

Serédi hercegprímás mondott ünnepi beszédet

Budapestről jelentik: A Katolikus Írók és Hírlapírók Országos Pázmány-Egyesülete csütörtökön, az évi rendes közgyűlés keretében, este hét órakor ünnepséget tartott megalapításának és fennállásának 40 éves fordulójának alkalmából. Pázmány Péter halálának 300 éves emlékezetét is ezzel az ünnepséggel ülte meg az egyesület. Az ünnepségen megjelent Hóman Bálint kultuszminiszter, Kánya Kálmán külügyminiszter, továbbá rendkívül nagyszámú politikai előkelőség, a katolikus élet vezetői, a főpapság, élén Serédi Jusztinián bíboros hercegprímással.

Az elnöki megnyitót Glattfelder Gyula, esanádi megyéspüspök tartotta, melynek során a sajtó és irodalom igazi hivatásáról beszélt. — Abból a tiszteletből, — mondotta — mellyel az egyszerű lelkületűek szinte ösztönyszerűen viseltetnek a nyomtatott szó iránt, érthető a papoknak és egyházkormányzóknak az az állandó törekvése, hogy a köhív és a hírlap mindig azon a magas szinten maradjon, amelyen nem lesz ártalmas gondolatok és önző érdekek szolgálja, hanem az igazság szellemének hordozója. Ilyen magas szinten az erkölcsi megfontolások az együttműködés. Ezek szerint se könnyűben, se hírlapban nem lehet elfogulatlanul szolgálni olyan politikai és osztálykülönbségi érdekeket, melyek egyoldalúan s egyeseknek pillanatnyilag sikert szerezhetnek ugyan, de e sikernek a közönség vallja kárát.

Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás Pázmány Péter jelentőségéről beszélt.

— Pázmány Péter — mondotta — mindig élni fog, mint a logikus gondolkodás, logikus beszéd, logikus írás, logikus cselekedet és logikus élet klasszikus példaképe. Ha csele-

Girárdi-kalap, kamgarzakó, flanel-nadrág és esokornyakkendő. Pompóniusz. A megállónál. Ugy tesz, mintha villamosra várna. Az út közepén rendőr áll. Elolvassa a számját. Összeadja, szorozza, négyzetre emeli. Ezzel szórakozik egy darabig. Egykedvűen bámulja a cégtáblákat. Öszkevereri a vezeték- és keresztneveket s bosszankodik, hogyan hívhatnak valakit Ó Pálnak. Opál... opál... opál... Egybe olvad benne a név. De még mindig nem történik semmi. Várnia kell. Pompóniusz csak biztosra megy.

Zárják az üzleteket. Ebéddőre. Megfordul nagy lassan a másik oldal felé. Érdekes, hiszen ott az az üzlet... Jól ismeri a tulajdonosát. Bizalmas ügyei közben gyakran kereste fel. Zárva van az is most. Kint lóg a tábla az ajtón.

Két munkás jön. Létrával és neonsöveggel. Nekitámasztják a létrát a kirakatnak. Az egyik felmászik. Vésni kezdi a falat a régi cégtábla fölött.

Együtt figyelik a munkát a rendőrrel. Ugy látszik, az is elúnta magát. — Jól mehet az üzlet — gondolja Pompóniusz. Modern kirakat s most még világító betűkből lesz fölírva a neve.

Már fenn van az első betű. A második következik. A két szerelő szótlanul dolgozik. Bizonyára azért ebéddőben, hogy ne zavarják a forgalmat. De... Hé, vigyázz!... Késő! A létrán álló munkás leejti kezéből a kalapácsot. Zuhan... A létráfogó félreugrik, nehogy a fejére essen.

A kalapács zuhan... bele a hatalmas kirakatba. Ektelen csörömpölés, hangos szitkolódás. — Te csirkefogó, már megint sokat ittál... Most azután fizethetsz...

A munkás, aki leejtette a kalapácsot, bár-

# Melyik nő habozik még?

Fiatalságtól  
ragyogó arcbor

...vagy A TELJES  
ÖSSZEG  
VISSZATÉRITÉSE!



Garantáljuk  
teljes megelé-  
gedését, vagy  
visszatérítjük a  
teljes összeget.

A legkisebb da-  
rabkig használ-  
ható, mindvégig  
csorbitatlanul meg-  
tartja illatát és  
felülmulhatatlan  
tulajdonságait.

Még van a lehetősége, Asszonyom, hogy könnyen selyempuha bőre, rózsás arc-  
bőre, minden nő leghőbb vágya, „Cadum arc-  
bőre”, lehessen. Szinte neveltséges összegért — és ilyen garanciák mellett! Magunkra vállaljuk a kísérlet kockázatát. Vásároljon egy dobozt 3 Cadum szappannal. Használjon egyet, majd nem egy hónapig tart. Ha használata után nem győződött meg róla, hogy tisztább, hamvasabb az arcbőre, simább a bőre, úgy küldje vissza a használt szappan göngyölegét a másik két megkezdetlen szappannal együtt a Cadum irodának, Bucuresti, Str. Sf. Ionică 8, amely visszatéríti a TELJES összeget. Kezdje el már ma este, hogy szebb legyen holnapra... Vásároljon haladéék nélkül egy doboz, 3 darab Cadum szappant.

## Cadum Szappan

kedeteit fürkesszük, abban mindig vas következetességet találunk, mert Pázmány mindig úgy cselekedett, ahogy beszélt és úgy beszélt, ahogy gondolkodott. Ma az ember gondolkodása, beszéde, írása, főként sajtóterméke és

cselekedete és egész élete csupa következetlenség, mert hiányzik belőle a logika, őszinteség és elfogulatlanság. Ezért kell ma sokkal inkább, mint valaha, hogy eszményképünk és példánk legyen Pázmány Péter.

gyun bámul a bezott kirakatba. A sok drága portéka kinn az utcán. Egy darabig tanácskoznak. Aztán odahívják a rendőrt

— Biztos ur, kérem. Lenne szives vigyázni az üzletre, amíg a tulajdonost hívjuk?

Oda áll hát a rendőr. A munkások otthagyják a szerszámaikat s felugranak egy villamosra. A rendőr összehuzza lábával a nagyobb üvegdarabokat a járőkelők elől. Háta fordít a kirakatnak, hogy védje. És vár.

Pompóniusz idegesen néz körül. Még mindig semmi. Becsapták volna a levéllel?... Aztán onnan a megállótól ő is őrzi a betört kirakatot.

Pár perc múlva autó gördül a kirakat elé. A két munkás jön, meg egy dult abrázatu, idősebb ur. Hajadonföt. Az szalvetta is, a kezében van, ahogy felriasztották az ebédtől. Kiugrik a kocsiból. Megtorpan a kirakat előtt. És ordít.

— Mit csináltak nekem, emberek? Ennyi kár... Megörülök... Megörülök...

A két munkás megszeppenve áll. Ijedt arcok. A dühös úr zsebében kotorászik.

— Na tessék, még az üzlet kárát is otthon felejtettem izgalomban... Istenem — siránkozik, — honnan veszek ennyi pénzt... Mit hámulnak? Jöjjenek segíteni kiszedni a holmit a kirakatból. Hé, taxi, várjon...

A munkások közelebb morészkednek. A bünsös még méltatlankodik is.

— En nem tehetek róla, Brunmeister ur... Cementet talált a vésőm... Kivágtá a kalapácsot a kezemből...

Pompóniusz csak most kezd figyelni. Hogy mondta az a munkás? Brunmeister ur? Annak a dühösnek? Hiszen az nem is Brunmeister...

Odavágódik a dühös ember elé.

— Maga Brunmeister?...

A dühös ur hepeg-hápyog, azután a sarkára áll.

— Mi köze hozzá! Én igenis Brunmeister vagyok...

Pompóniusz agyán villám cikázik át.

— Biztos ur! Ez az ember nem Brunmeister! Nem ő a tulajdonos...

— Kikérem magamnak! — ordít a dühös ember.

A rendőr rándítja tekintetét Pompóniuszról a dühös urra és vissza. Csak értené, hogy mit akar ez a két fortyogó ember.

— Biztos ur, tartóztassa le őket! — erősködik Pompóniusz. — Ezek szélhámosok!... Betörők!... Ez a dühös ur a cimborájuk.

Az egyik munkással most összevillan Pompóniusz tekintete. Felismeri.

— Kérem, biztos ur, ez az ember...

Egy pillanat. Dühös ur bevágja magát az autóból. A két munkás is kerekelt oldana, de most már a rendőr se rest, rávetik magukat Pompóniuszra. Még két-három ember segíti is rájuk a szijbilincset.

Es még mindig nem történt semmi Pompóniusz számára a levélügyben. Csak másnap. Az igazi Brunmeister tisztviselőnek alkalmazta, áruházi detektívnek.

Sohasem tudta meg, ki írta neki a randevu hívó levelet. De azóta megházasodott s a felesége néha titokzatosan mosolyog. A levelet az asszony írta — csak hogy máshová. De Pompóniusz össze tévesztette a Báthory-utcát — a Bethlen-térrel.

Mint hetedikben, amikor kétszer is megbukott a történelemből

# Betegágyban ünnepelte 78. születésnapját Vilmos, volt német császár

Rózsát ápol, hattyút etet, minden regge're tüzfát aprít és fantaszták elől menekül a doorni kastély száműzöttje

Doorn, január 27. Mialatt Németországban egy merőben új világ született, azalatt jóformán mindentől, mindenkitől teljesen elhagyatva, csendes kis hollandi falucskában, egy 78 éves öregúr ünnepelte meg január 27-én születésnapját. Vilmos császár, a valamikor oly hatalmas uralkodó Doornban éli napjait. Ide vonult vissza, de itt is remél tovább, mert Vilmos még ma sem nyugodt, bele száműzöttébe, még mindig nem fogta fel, hogy mi történt vele, s hogy milyen nagyot fordult 18 év alatt a világ.

Vilmos, ezúttal idén először tölti betegágyban születésnapját. Orvosai aggódva ápolják már karácsony óta; a „Huise Doorn”-ban mindenki lábújhelyen lépked s még Rolf, a kedvenc farkaskutya is, vakkanás nélkül settenkedik.

**Fantaszták, feltalálók, világmegváltók az ex-császár előszobájában...**

— Hogy él a volt császár? — kérdik napnap után százszer a Doornba özönlő kíváncsi turisták. A flegmatikus hollandok pedig ilyenkor a jól betanult gyakorlatlalt (és a busás borralvaló reményében — a pénz a tulipánhagyma és a szelmalmok országában is pénz!) kezdik elmesélni a magas kerítés mögött elrejtőzött kastély igaz és nem igaz intimitásait. Elmondják először is a kastély történetét, amelyet már 1350-ben épített a meerlandi Hendrik, részletesen leírják a vöröstéglás ház minden szobáját, de pontosan tudják minden bútordarabról, porcellánról vagy könyvről is, hogy kinek az ajándéka... Doornba bárki elmehet nyugodtan Baedeker nélkül, itt mindenki maga az élő Baedeker.

A kastélyba valóban nem könnyű bejutni. Csendőőrök őrzik a bejáratokat és három tükör is érdeklődik minden látogatóról, hogy milyen kíváncsi hozta Doornba? Mesélik, hogy Vilmost általában a fantaszták, feltalálók és világmenetők légibőia ostromolja levélben, személyesen, sőt: telefonon, ezért a szigorú ellenőrzés. A császár nyugalmát kívánja, nem tárgyal senkivel, csak bizalmas barátait és családját szokta fogadni.

Ha bejutunk a gyönyörű ősparkon át a pátkó-alakú kastély előcsarnokába, balra nyílik a „Hesseni lakosztály”, jobbra a császár vörös bőrgarnitúrás, kandallós íriszszobája (legszebb darabjai Nagy Frigyes pipatörőjének kincsei), egy női szalon, a másik oldalon ismét egy úri fogadó szoba. Feltűnnek itt a valódi drágaköves keretekben őrzött uralkodó-arcoképek. A barokk írásztalán Ferenc József kis portréja például arany- és topáz-keretben van. XIII. Léo pápa szontra festett képét pedig óriási smaragdok érzéklik.

Fent az emeleten a magán-lakosztály van: hálószoba (a császár és császárné közös háló-

szobában alszanak). Vilmos első feleségének, Viktória Augusztának halottas szobája, ebédlő és a mellékszobák.

**A wesiminsteri harang — Doornban**

A parkban terül el a híres Rosarium, melynek potsdami rózsáit maga a császár nyesegeti; itt vannak a kocsiszínek, a garázs tetején pedig egy westminster-harangütést utánzó kis harang és az a számtalan kis lugas, hol a császár nyáron legszívesebben tölti pihenőórát.

A hétköznapiok meglehetősen színtelenül peregnék le Doornban. A császár korán kel, reggel, — amint azt mindenki tudja tavágással tölti idejét (ezekért a hasábokért a mindent megvenni akaró amerikaiak ezeket kínálnak, de az eladás tilos. Vilmos maga ellenőrzi, hogy a felvágott fa azonnal a kastélyba kerüljön). Ebéd pontban tizenkettőkor. Ez az étkezés igen szérény: leves, hús, szelék és tészta kerül mindössze a nehéz aranyak, ezüstök és porcellánok alatt roskadozó, damasztal terített asztalra.

## Mi az Osszoaviahim?

Szovjet-Oroszország egyik leghatalmasabb intézménye: az Osszoaviahim, tízéves fennállását ünnepli. Ez az óriási szervezet a polgári lakosság katonai kiképzésével foglalkozik, tagjai közé csupán „megbízható” proletárokat vesz fel és azokat a lövészegyesületekben, repülő-klubokban és tengerészikképző iskolákban részesíti katonai nevelésben. A tízéves jubileum alkalmából kiadott díszes kiállítású mű szédületes adatokat tartalmaz az Osszoaviahim eddigi működéséről. Közel 12 millió oroszra terjeszti ki működését ez a hihetetlen arányokkal dolgozó szervezet, melynek csupán légóttalmi alcsoportjának, — ami megfelel a más államokban létesített különböző ligáknak — 5 millió tagja van. Az Osszoaviahim ugyanazt a munkát fejt ki Oroszországban, mint amelyet a cseheknek a szokol-egyesületek, ezideig közel kétfélmillió polgárt képezett ki mesterlövészé, még hozzá modern értelemben vett lövészzé. Ezek a mesterlövészek ugyanis nem csupán a háromvonalas puskával, hanem a különböző golyószórókkal és géppuskákkal is kitűnően tudnak bántani. A tengerparti városok tengerészklubjaiban haditengerészé nevelik az Osszoaviahim tagjait, ezeken a helyeken külön kimustrált hadihajók állanak a haditengreisz-jelöltek rendelkezésére.

A jelentés beszámol arról, hogy az Osszoaviahim jelenlegi munkásságának súlypontját a hadirepülő-kiképzésre fordítja. Ezideig 170 aeroklubot létesített ez a szervezet, a klubokban tízezerszámra képezik ki a polgári személyeket ka-

Egyedül a vasárnap telik el érdekesebben. Korán reggel kötelező misét tartanak, melyet maga Vilmos vezet. Ő olvas fel az evangéliumból, ő maga tartja a vasárnapi prédikációt s ezt végig keli hallgatnia mindeniknek, a kastély egész személyzete hivatalos volt a császár vasárnapi szavaihoz. A hétköznapiánál semmivel sem fényűzőbb vasárnapi ebéd után vendégeit fogadja Vilmos. Ilyenkor katonaruháját ölti fel, díszes atillát vesz magára, összes érdemeit és kitüntetését viseli. A császár még ma is igen hív ember, a pompás öltönyökön kívül, igen szeret saját magáról beszéltetni... a kellemetlen megállapításokat azonban nem tűri.

**Hattyúk, vadmacskák — és hazai kolbász**

Szereti vendégei társaságában etetni a park ápoló útjain sétálgató vadkacsákat vagy a kis tóban úszó hattyúkat, örömmel szokta mutogatni azt a rengeteg ajándékot, melyet még ma is nap-nap után küldenek neki Németországból. Nem egyszer kenyeret, hazai kolbászt, gyümölcsöt is kap a volt császár: ezeket mind meg is kóstolja, a különösen izletes holmiktól pedig környezetét is megkínálja.

A császár naponta dolgozik, sorban készülő tudományos könyvein. Magaslábú frásztala előtt egy támlanélküli, nyeregformájú széken ül, így készülnek az „Alakok és élmények”, „Ifjúságom” és az éppen minap befejezett, Gorgókkal foglalkozó régészeti munkák.

A „Huise Doorn”-ba egymásután érkezett most a 20 császári unoka, a gyermekek és rokonok. Sorba járultak a betegágy elé, ahol egy 78 éves férfi feküdt sápadt arccal. A volt császár szemei most azonban örömtől csillogtak: január 27-én a Hohenzollern-ház nagy ünnepre sereglött össze. Ha betegen is, hetvennyolcadik születésnapját ünnepeite a császár. Dég Attila.

tonai repülőkké. Az ifjúság katonai nevelését a vitorlázó-repülő egyesületekben végzik. Nagy lendületet vett a repüléshez szorosan csatlakozó ejtőernyő sport is. Külön tanfolyamokat állítottak fel az ejtőernyő-ugrás elsajátítására és a nagyobb helyiségekben a gyakorlásra szolgáló 50—100 méter magas tornyokat építettek. Kezdetben 10, később 15, majd 20, végül pedig 50—60 méter magasról „hajtják végre” az ejtőernyő-ugrást, amelynek a jövő háborújában az orosz haditudósítók szerint nagy jelentősége lesz. A különböző harc-tereken ugyanis ilyen csoportos ejtőernyő-ugrások útján szándékoznak jelentős nagyságú csapat-testeket, „repülő gyalogságot” az ellenséges ipartelepek, városok közelébe juttatni, az ilyen ejtőernyős osszoaviahisták, a jövő „repülő gyalog-sai” már javában tanulják a különböző, már most ellenségesnek tartott országok nyelveit is. Az Osszoaviahim tagjai nemcsak „elvtársak”, hanem elvtársok is lehetnek, a repülő és ejtőernyő ugró sportot a most kiadott évkönyv szerint különösen az — elvtársok kedvelik. Ezek az amazonok már ott tartanak, hogy a repülőgépből ezer méter magasságban ugranak ki, az ejtőernyő nyitószerkezetét működtető zsinórt azonban csak 100 méter magasságban nyitják ki, hogy az ellenség csak az utolsó percekben lássa meg az ejtőernyőt.

PAUL CLAUDEL:

## A SELYEMCIPŐ

Olyan ez a könyv, akár egy látomás és a szerző Paul Claudel maga. Claudel: gigantikus hegyoromként mered az irodalmi élet világlában Homérosz, Dante és Shakespeare mellé. Ebben a regénydrámájában páratlan művészetnek filmvetítésében ragyog a barokk kor fantasztikus és tarka fölkörmbe, — spanyol conquistadorok, jezsuiták, kalandorok és tenzeri rablók közt fut az édes és gyönyörű Donna Prouhéze története.

Ára 110 lei és portó.

Kapható: könyvosztályunkban.

## Éljen a „macskahűség!”

Itt a legfőbb ideje, hogy a kutyahűség fogalma után megalkossuk és teljes egyenjogúsággal használjuk a macskahűség fogalmát. Mert ugyan melyik kutya tette meg, hogy 650 kilométert poroszkált volna vissza a gazdájához? Az a macska, amelynek dícséretét most zengjük, bizony megtette. A délafrikai Paarl községben született és élt a cicó. Gazdája egy felévvél ez előtt elajándékozta egy ismerősének. Az ismerős messze lakott, 650 kilométernyire Paarltól a Namakva-földön lévő Springbok faluban. A macska nem soká maradt új gazdájánál. Néhány nap múlva megszökött. Új gazdája szomorú szívvel levélben értesítette paarli barátját a macska eltűnéséről. Azóta fél év telt el, a macskáról már mindenki megfeledkezett. Az

azonban ezalatt a hosszú idő alatt sem feledkezett meg céljáról, sőt nagyon is jól kihasználta az időt. A napokban 650 kilométeres út után újra beállított régi gazdájához. A hűséges állat természetesen gyalog tette meg az óriási utat, mert se kocsira, se vonatra nem engedték fel. Valóságos rejtély, hogyan tudott tájékozódni. Senki sem tudja milyen nyomokból, milyen ember által észre nem vett jelekből talált rá a paarli útra. Amikor megérkezett, alig lehetett ráismerni. Szegény állat szőre kifakult, csontig lefagyott, alig állt a lábán. Ő előbb ismerte meg gazdáját, mint az őt. Azóta a szó szoros értelmében fejbe-vaiba fűrésztlik, ami macskákéknál nemcsak a legnagyobb kitüntetés, de a legreprekább gyönyörűség is lehet...

## Madgearu volt pénzügyminiszter a képviselőházban bírálta a kormány gazdasági politikáját

**A pénzügyértéktelenedés folyamata csak a közvetítő kereskedésnek használt. — Az aranyátértékelés jó volt, de idő előtt történt**

Bucuresti. Saját tud. Madgearu csütörtökön a képviselőházban nagy beszédben bírálta a kormány gazdasági politikáját, különösen foglalkozva az aranyátértékelés kérdésével.

— A kormány valóban paradoxális helyzetben van, — mondotta. — Első naptól kezdve úgy mutatkozott be, mint a pénzügyértéktelenedés elnökéül védelmezője. Miniszterelnöki nyilatkozatok és ünnepélyes pénzügyminiszteri kijelentések juttatták ezt kifejezésre a liberális kormányzás különböző korszakaiban. De ezenkívül a pénzügyi politika tényei is erre utaltak. Így 1934-ben kibocsátották a belső kölesönt és a kibocsátási feltételek között szerepelt az aranyáradék. Annakidején én tiltakoztam ez ellen, de a pénzügyminiszter élesen támadott érte. A konverziós politika is bizonyított arra, hogy a kormány elkötelezte magát a pénzügyértéktelenedés megőrzése mellett. — Ezzel szemben a lei folyton értéktelenedett. 1933-ban az értéktelenedés 15—16 százalékos volt, a zürichi jegyzések szerint. A zuhanás azonban 1935-ben kezdődött, amikor az értéktelenedés legnagyobb mértéke 51 százalék volt, a zürichi jegyzések szerint. Ennek a tünetnek okát a kormány általános gazdasági és pénzügyi politikájában kell keresni, de különösen a folyton változó külkereskedelmi politikában. Három év alatt

*hat változást lehet megállapítani a külkereskedelmi politikában s minden egyes módszernek a lei értéktelenedésére vezető hatását pontosan lehet mutatni. Jelenleg a kompenzációs rezsim tart, ami a devizakereskedés csalásainak állandó közvetítő csatornája volt s azért egyik fő oka a leiértéktelenedésnek.*

— Hozzájárul ehhez a külföldi tartozások törlesztésére vonatkozó megállapodás is. A bankműveletek megszűnése is az okok egyike. Viszont a kibocsátásnak négy milliárdval való növekedése kedvező eredményt hozhatott volna, ha az a hitel normalizálásával, vagy a forgalom növekedésével, tehát gazdasági okokkal, nem pedig az állam szükségleteivel állana kapcsolatban.

— Kinek volt tehát hasznára a pénzügyértéktelenedés? Sem az államnak, sem a tisztviselőknek, sem a termelőknek. Csak a közvetítő kereskedők nyertek. A fizetések állandóan estek ez idő alatt, az élet pedig drágult. Több, mint tíz milliárdot ruháztak be épületekbe, amit, ha iparba és mezőgazdaságba ruháztak volna be, jelentősen növelték volna a nemzeti termelést. A bankbetétekre vonatkozó kimutatások jelzik, hogy e tekintetben is hátrányos volt a pénzügyértéktelenedés és nem szolgált az az ország hitelének erősítésére.

Aztán az aranyátértékelésről beszélt Madgearu.

— A francia, angol, amerikai monetáris egyezmény után a kormány a pénzügyminisz-

ter szavával kijelentette, hogy nem változtat az ország monetáris politikáján. És egy szép napon az a meglepetés érte a közönséget, hogy a kormány elhatározta a Nemzeti Bank aranykészletének átértékelését.

Madgearu megállapítja, hogy a kormány ezáltal feláldozta a jövőt a jelen egy, egyébként reális szükségletének a kielégítésére. A hadfelszerelésre lehetett volna más forrásokat is találni, nem lett volna szükséges éppen a legveszedelmesebb eszközökhöz nyulni.

## Új tárgyalások kezdődnek a német püspöki kar és a berlini kormány között a konkordátumról

Bécsből jelentik: A Reichspost római levelezője jelenti: A Vatikán közbenjárására a német püspöki kar és a birodalmi kormány között a birodalmi konkordátum végrehajtása tekintetében folytatott, s annak idején félbeszakadt tárgyalásokat haladéktalanul újra megkezdik. Addig német részről semmiféle új



**Csak fél ember**  
az ember, ha NÁTHÁS vagy meg van  
HOLVE. Azonban miért is kínlódjunk no-  
pokos, sőt heteken át, amikor már 1—2  
**ASPIRIN**  
TABLETTA  
le segíthet.  
Figyeljen a Bayer Keresztre!

## A japán kormányválság nem tud megoldódni

**Ugaki tábornok leentést tett a mikádónak a kormányalakítás nehézségeiről. Katonai diktatura következik?**

Tokióból jelentik: Ugaki dezignált miniszterelnök kormányalakítási tárgyalásai nem vezettek eredményre. Ugaki tábornok szerdán a császári palotába ment és újból beszámolt a mikádónak azokról a nehézségekről, amelyek a kormányalakítást megnehezítik. A tábornok azonban nem adta fel még mindig a reményt és tovább folytatja tárgyalásait. A mikádó nem tett eleget Ugaki tábornok kérésének, hogy mentse fel őt a kormányalakítás nehéz feladata alól és a tábornok ezért kénytelen a kibontakozási tárgyalásokat tovább folytatni.

A japán politikai közvélemény a válságból való kibontakozás lehetőségei közül egyiket sem látja olyannak, amely gyökerében megoldhatná a belpolitikai krízist. Vezető politikai személyiségek nem tartják megfelelőnek azt a megoldást, hogy a mikádó egy tábornokot bizzon meg katonai kormány alakításával. Ezt az utat járhatatlannak tartják.

**NYUGTALANSÁG A JAPÁN FŐVÁROSBAN A SZOVJET KIHÍVÓ MAGATARTÁSA MIATT.**

Tokióból jelentik: Japán hivatalos körökben meglehetősen nyugtalanítást kelt a szovjet Japán-ellenes, kihívó magatartása, mely nem-

egyházpolitikai, vagy iskolapolitikai rendszáblыokat nem hoznak. Ennek folytán Rómában nem hiszik, hogy Hitler kancellár szombati birodalmi gyűlési beszédében Németország belpolitikájának erre a pontjára részletesebben kitérne.

csak a Radek-per tárgyalásán nyilvánult meg, hanem abban is, hogy egyre rosszabb bánásmódban részesítik a kelet-sibériai japán alattvalókat. Vladivosztokban csütörtökön a szovjet-hatóságok két japán gőzös legénységét le tartóztatták és a hajókat elkobozták.

## Izgatott várakozás Párizsban Hitler kancellár szombati beszéde miatt

**Németország nyersanyagszerzésre kiaknázási jogot kap a portugál gyarmatokon**

Párizsból jelentik: Francia politikai körökben a legélelnekben kommentálják Hitler birodalmi vezér és kancellár szombatra tervezett beszédét.

A Matin és az Information berlini levelezőjének jelentése szerint a vezér nagy részletességgel foglalkozik majd a gyarmati kérdéssel, illetőleg Németország gyarmati igényeivel.

Ezzel kapcsolatban erősen tartja magát az a hír, mely szerint Németország és Portugália között megegyezés jött létre egyes portugál gyarmatokra vonatkozólag. A hírek szerint az egyezmény értelmében Portugália a gyarmatokon messzemenő kedvezményekben részesíti Németországot. Nem enged ugyan át gyarmatokat a német birodalomnak, de részt jut az azoknak kiaknázásából és lehetővé teszi, hogy Németország onnan elégítse ki nyersanyagszükségletét. A hírek azt is tudni vélik, hogy ezt a megegyezést a közeljövőben nyilvánosságra hozzák, sőt lehetségesnek tartják azt is, hogy Hitler erről is megemlékszik majd szombati beszédében.

## HOGYAN ÉLJEN A VESEBAJOS EMBER!

Orvosi tanácsok vesebajosok számára.

Írta dr. Lukács Pál belgyógyász főorvos. — E nélkülözhetetlen munka tartalomjegyzékéből: A vese szervezete és működése. A vesebetegségek tünetei. A vesebetegségek különböző formái. A vesebetegségek okai. A vesebetegségek megelőzése. A vesebetegségek vizsgálati módszerei és azok jelentősége. Vizeletvizsgálat. A vesék működési vizsgálata. Egyéb vizsgálati módszerek. A vesebetegségek gyógykezelése. Diétás gyógymódok. Általános alapelvek. A sósavas, illetve sósavmentes diéta. Karall-féle kúra. Gerson féle kúra. Diétás gyógykezelések vesekő és húgykő bantalmaknál. Gyógyszeres és sebészeti kezelés. Egyéb gyógykezelések. A vesebetegyek konyhája. Táplálékaink konyhasótartalma. Táplálékaink fehérjetartalma. Ár 95 lel és portó

Beszerezhető: Kisközpontokban.

Vidéki rendelésnél plusz portó

# Rohanás a halálba...

Egy asszony elbeszéli halálba indulásának történetét

*Mint aki a sínek közé esett  
és átélte tűző életét,  
még zúgva kátog a forró kerék  
és lát, ahogy nem látott soha még...*

(Kosztolányi D.)

Egy magyar családnál fiatal házaspárral ismerkedtem meg. A férfi: eladósodott magyar földbirtokos fia, aki mesterséget tanult és most egy bucurestii gyárban művezető. Az asszony: magyar hivatalnok-családból származik, túrhető kis verseket ír s a férje keze alatt dolgozik a gyárban.

Ez már önmagában véve is jellemző és megemlékezésre méltó jelenség. Az új nemzedék gyökeresen megváltozott életformája. De a fiatal emberpárt nem a kisebbségi sors síkján figyeltem ez alkalommal, hanem az általános emberi tragédiák színpadán.

Örökké egymással évődő kedves, jókedvű szerelmesek; mintha a világ végéig kéthetes házasság akarnának lenni. Gyors, eleven mozgással jelentek meg a társaságban az asszonyka nyúlánk természetével, fesztelen mozdulataival éppúgy magára vont a figyelmet, mint szokatlanul nagy, kifejező szemével, amelyekhez hasonlókat nem láttam Asta Nilsen óta. Mindjárt meg is kérdeztem tőle:

— Sohase gondolt arra, hogy színi pályára lépjen?

— De igen, — felelte pillanatra elmélázva. — Az előtt sokan mondták nekem, hogy jó színésznő lenne belőlem. De most már elmúlt.

Aztán vidáman csevegett tovább. Eseteket mesélt el s közben szemrebbetés nélkül mondott ilyeneket:

— Mikor a kórházban feküdtem, csak úgy hortdák nekem a fiúk a virágokat.

Vagy:

— A napokban láttam Karenin Annát a moziban... Azt a vonatjelenetet én másképp csináltam volna.

A társaság több tagja jelentősen tekintett össze s én éreztem, hogy itt valami rendkívüli lappang a tréfás szavak és könnyed mozdulatok alatt. De még nem kínálkozott alkalom kérdézködni utána, mikor a háziasszony irtózó arc-kifejezéssel tekintve a jégvirággal egészen befogott ablakra így szólt:

— Ma rettentő hideg van odakint. Nem lehet befűteni a szobát. Az embernek folyton fázik a lába.

A fiatalasszony a világ legtermészetesebb hangján felelte:

— Az enyém nem fázik. Mert nincs.

Akik még nem ismerték őt közelebbről, megdöbbenve meredtek reá. Csinos magassarkú cipője fölött formás lábszár veszett el a szoknya alatt.

— De hát...

— Oh kérem! — mondta hanyagul, — ezt nem kell olyan komolyan venni. Műláb mind a kettő. Az igazít, az én két szép táncos lábomat a vonat vágta le. Egyszerű öngyilkossági kísérlet volt.

Elbiggyesztette ajkát, rándított egyet a vállán és sietett másról beszélni ismét.

Nem mintha borzadna az emlékektől, hanem mert inkább únja már egy kicsit, vagy pedig mert nem érzi többé jelentőseknek azokat. De néha erőt vesz rajta a helyrehozhatatlanság érzése s akkor így beszél el halálba-készülődsének történetét:

— Életvidám leány voltam s nem túlzok, ha azt mondom, hogy körülrajongtak a fiatal emberek. Sokat csatagoltam velük az utcán s ez nem tetszett az apámnak, aki szigorúan nevelt bennünket. Most már tudom, hogy igaza volt, de akkor nem éreztem meg az apai szigorban a szeretetet és jóakaratot. Két évvel ezelőtt történt, ködös őszi este volt, pontosan tudom, november másodikán, halottak napján. Későn jöttem haza a sétából s az édesapám nagyon szigorúan rámszólt. Azt mondta, hogy az ő házában alkalmazkodni kell a házi rendhez. S minthogy én öntudatosan felvettem a sejmét, kiabálni kezdett és kijelentette, hogy aki pedig nem akar alkalmazkodni, aki nem tud a családi fegyverembe beletörni, az jobban teszi, ha elmegy a háztól... Én tudom, hogy az ilyen jelenetek gyakoriak manapság a családok életében. A leányok ma szabadabb szelleműek, mint régen. Helyesen-e nem-e — én még fiatal vagyok ahhoz, hogy eldöntsem. Nálam nem vált be... Igen s a szülők nem tudják magukévá tenni ezt a felfogást.

Hányszor csatlannak fel az apák és tesznek a nagyobb hatás kedvéért túlzó kijelentéseket. Ezeket én is való értékükre szállítottam le máskor, de ekkor valami iszonyú hangulat nehezített reám. Még frissen az emlékezelemben éltek az előző napi sírkiváltság temetői benyomásai és a fájdalmas gondolatok, amelyeket az ember a sírok javára az élet és halál kérdései fölötti töprengésében termel ki magában. És hirtelen, ebben a pillanatban, a kezemben éreztem az életet. Ugy éreztem — igen botorul —, hogy egyedül kell uralkodnom a személyem, az életem felett. Azt teszem vele, amit akarok. Rövid, dacos köszönést vettem oda és kimentem a szobából. Bizonyára nem gondolta senki, hogy komolyan veszem a dolgot, még kevésbé hiték, hogy egyedül nekivágok az éjszakának. Mert akkor utánam jöttek volna. De így feltartóztatlanul siettem, loholhattam céltalan utamon. Se pénzem nem volt, se tervem, csak azt tudtam, hogy mennem kell. Azon vettem magam észre, hogy az állomáson vagyok. És akkor jöttem reá, hogy nincs mit kezdjek a szabadsággal, amelyet így vívtam ki magamnak. Elhagyatottnak és vigasztalannak éreztem magam s a szívemben nagy messziségek hívását hallottam, amire hiába parkodtam felelni... És ekkor mellettem elmenőben azt mondta egy vasutas, hogy a gyorsvonat húsz perc múlva beérkezik. Megtelt a fejem a vonat elképzelt zakatolásával és dübörgésével, amelyből megmagyarázhatatlan módon ez a gondolat vált ki tisztán és élesen: „Még éppen van annyi időm, hogy a gyors elé vessem magam”. És minden megfontolás nélkül már indultam is, hogy elérjem a sorompót, amelynek közelében végezmem kellett magammal. Messzi zúgást hozott felém a szél, mikor néhány méternyire a piros zászlóját tartó embertől a töltésre léptem. A két sín közé álltam, szembe az érkezési iránnyal s az arcomra tettem mind a két kezem. Valami lámpa világított és a bakter észrevette szándékomat. Kétségbeesetten lengette zászlócskáját, de késő volt. Már halottam csattogni a síneket s megremegett alattam a föld. Utolsó, átcikázó gondolatom az volt, hogy előre hajolva, puszta homlokkal kell állanom, hadd roncsolja szét az ütés a fejem, hogy aztán ne tudjak többé semmiről. Kezemet lekaptam arcomról, de előre hajolni már nem volt időm. Rettentő ütést éreztem s rögtön utána recesegés futott rajtam végig s aztán nem tudom mi volt. Ugy látszik kidobott a mozdony. Sajnos, — nem egészen.

Arról, ami ezután következett, már gyakran beszél az asszonyka. Kórházban tért magához, ahol már másnap meglátogatta a fiatal ember, aki a férje ma. Rajongóinak egyike volt ez a fiú. Nem a legkedvezményezettebb, de a legjobban megbecsültek közül való. Nem érdekelte őt, hogy mennyire nyomorodott meg szerelme a vonat kerekai alatt. Számára az volt a lényeg, hogy élt és csodálatosan nagy, sötét szemei, amelyek kifejezése a halállal való szembenézés rettentő pillanatában érlelődött, mélyebbek és ragyogóbbak voltak, mint valaha. És már a kórházban megkérte a leányt, akinek mindkét lába, sárközéptől lefelé, a sínek között maradt.

Szeretnék ennek a fiatal párnak meghitt

## Hivatalos egyházi

### nyomtatványok

legolcsóbb beszerzési helye

Szent László nyomda rt. Oradea

Kaphatók alábbi nyomtatványok:

1. Keresztelési anyakönyvi ív	— — —	3.—	Lei
2. Bérmlási anyakönyvi ív	— — —	3.—	"
3. Házassági anyakönyvi ív	— — —	3.—	"
4. Halálórási anyakönyvi ív	— — —	3.—	"
5. Postakönyvi lapok	— — —	1.—	"
6. Rítust változtatók anyakönyvi íve	— — —	3.—	"
7. Liber de statu animarum	— — —	3.—	"
8. Keresztelési anyakönyvi kivonat	— — —	1.—	"
9. Házassági anyakönyvi kivonat	— — —	1.—	"
10. Halálórási anyakönyvi kivonat	— — —	1.—	"
11. Esküforma és Jegyzőkönyv (vegyes házassághoz)	— — —	2.—	"
12. Relatio de sacris ad. intentionem Ord.	— — —	2.—	"
13. Relatio summaria	— — —	2.—	"
14. Naplókivonat külfív	— — —	1.—	"
15. Naplókivonat belív	— — —	2.—	"
16. Plébániai „Számadás” külfív	— — —	1.—	"
17. Plébániai „Számadás” belív	— — —	2.—	"
18. Számadási kivonat külfív	— — —	1.—	"
19. Számadási kivonat belív	— — —	2.—	"
20. Consignatio fundationum külfív	— — —	2.—	"
21. Consignatio fundationum belív	— — —	2.—	"
22. Iktató könyvi ívek rom. magy. szöve.	— — —	2.—	"
23. Alapítványi misék nyilvántartásához szükséges nyomtatvány	— — —	2.—	"
24. Manuális stipendiumok íve	— — —	2.—	"
25. Esperesi jelentés	— — —	2.50	"

Teljes könyvek bekötése a legjutányosabban történik. — A pénz előzetes beküldése esetén portó nincs! — Utánvételezés esetén portó 20 lei és utánvételezési díj!

barátja lenni, hogy apróra kikérdezzem őket és tanulmányozzam a szerelmüket, majdnem az élvezet kiváncsiságával és könyörtelenségével. Mert így csak annyit tudok róla, hogy alig gyógyultak be a fiatal leány sérülései s alig készültek el a műlábak, amelyeket nászajándékba előlegezett egy kedves rokon, megvolt az esküvő.

És még azt is tudom, hogy a férfiak jöhettek a fiatal bucurestii művezetőhöz férji gyöngédséget tanulni. A remekbe készült műlábakat műszeresi szakértelmével ő tartja karban: ő tisztogatja, olajozza, öltözteti. S mint valami kisgyermeket, ölel hordozza a feleségét, ha az — pihenéshez készülöben — lecsatolta lábait. S annyi türelemmel s magátólérthetőséggel ápolja, annyi szeretettel veszi körül asszonyát, hogy az már nem is ébred tudatára veszteségének. S ha a hozzá közelállók megkérdezik tőle:

— Boldog vagy?

Habozás nélkül nyíltan és mály meggyőződéssel feleli:

— Nagyon.

Jávör Béla.

## Rádiótávíratok a Conte Rosso fedélzetéről

Vatikánvárosból jelentik: Az „Osservatore Romano” közli a „Conte Rosso” fedélzetéről érkezett rádiótávíratok alapján:

Valóságos diadalmenetnek beillő fogadtatás után, amelyben Bombay és különösen a katolikusok a pápa követét résziesítették, a „Conte Rosso” tovább folytatta útját. A főpásztorok száma Bombayban szaporodott, mert itt szállott a hajóra Do bre c ic antivariu érsek.

A hajón megkezdődött a szokott élet és az első esti ájtatosságon mgr. Gozzi püspök beszélt a szentáldozásnak a lélekre való hatásáról. Másnap reggel halálának évfordulója alkalmából XV. Benedek pápáért volt gyászistentisztelet, melyet a pápai legátus jelenlétében mgr. Roso peruguay-i érsek végzett. Később a nagy szalonban mgr. Smít tartott a pápa követe és a zarándokszereg előtt emlékbeszédet a nagy pápáról és vázolta annak eredményekben gazdag életét.

A nap egészen XV. Benedek pápa emlé-

kezetének volt szentelve. Délután mgr. Heyley namuri püspök, az eucharisztikus állandó bizottság elnöke emlékezett meg róla, mint az Eucharistia és a béke pápájáról.

Este mgr. Rosa perugiai érsek mondott beszédet a pápai legátus jelenlétében. Megemlékezett arról a buzgóságról, melyet XV. Benedek az Eucharistia iránt mutatott és kiemelte a nagy pápa Méria-tiszteletét is. Ezután P. Riccotti tartott tudományos előadást a régi kozmogónikus elméletekről egészen Dantéig.

Most, hogy a hajó már egyre jobban közeledik a végső céljához, a zarándokok csoportját egyre-szorgalmasabban gyakorolják a manilai kongresszus hivatalos himnuszát, amelyet spanyol nyelven énekelnek.

A hajó amint Ceylon szigetének fővárosa, Colombó felé halad, állandóan közel van az indiai partokhoz. Colombóban a zarándokhajó ismét hosszabb ideig áll és utasai az időt kirándulásokkal töltik el.

# HIREK

Központi amerikaiországi, kiadóhivatal  
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II, 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Heltől: Egész évre 600, fél évre 300, negyedévre 210, egy hónapra 70 lejt.

Magyarországon: Egész évre 90 P, fél évre 45 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Vastatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 27.

Felölsszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**  
Ciuji szerkesztő: **dr. Sulyok István**  
Ciuji, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvényel meg és nem adnak vissza.  
Csak a választásbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

## Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató Intézet jelentése szerint várható időjárás a következő 24 órára: Az olvadás tovább tart, a hőmérséklet fokozatosan emelkedik, az ország valamennyi részében csapadék.

**EGYRE JAVUL MIHALY NAGYVAJDA ALLAPOTA.** Firenzéből jelentik: Mihály nagyvajda állapota annyira javult, hogy előreláthatólag már a hét végén elhagyhatja betegágyát.

A satumarei Magyar Párt készül a tanács-választásokra. Saját tud. Szerdán este ülést tartott a Magyar Párt egyesített tagozatának elnöki tanácsa. Az ülést az elnök távollétében Figus Albert ügyvezető elnök vezette le. Miután a közgyűlési választások már küszöbön vannak, az elnöki tanács komoly előkészületeket tesz, hogy azon a magyarság is megfelelő képviselést nyerjen. Tegnap ülésein jelölőbizottságot választott az elnöki tanács. A bizottság állítja össze a tanácsos jelöltek névsorát, de előbb meghallgatja a különböző alosztályok véleményét is. A jelölőbizottság tagjai a következők lettek: Tempfli István, Tabajdy György, Berta Károly, dr. Pirkler Ernő, Tatorján István és dr. Guttmann Béla. A jelölő bizottság tagjai nem kerülhetnek a tanácsos-jelöltek listájára.

**ZAVARGÁS A VARSÓI EGYETEMEN.** Verséből jelentik: A műegyetem lengyel hallgatói csütörtökön erőszakkal megakadályozták, hogy a zsidó hallgatók bemenjenek az előadó termekbe. Verekedés támadt, melynek során sok zsidó egyetemi hallgató megsebesült. Kettőt közülük kórházba kellett szállítani.

A görögkeleti püspökség és a légügyi miniszterium szabadjára meg Satu-Mare-t a kisvasutól. Satu-Mare. Saját tud. Aki ismeri a satumarei viszonyokat, az tudja, hogy a városon keresztül naponta ötször-hatszor végigdöcög a Somcuta-Mare felé vezető kisvasút és keresztülvonulások megtölti az egész várost egészségesnek épp nem mondható füstjével, azonkívül a Somcuta-Mare hídját, amelyen keresztül megy, annyira megrongálta, hogy azon már más járművekkel életveszélyes a közlekedés. A város már régen rá akarja venni a CFR-t, hogy helyezze innen el a vasutvonalat, de a vasut igazgatósága csak nagy összegű kártérítés ellenében lenne hajlandó erre. Most az építendő ortodox templom árakában az oradeai ortodox püspökség s a renultótor árakában a légügyi miniszterium közbe fog járni, hogy helyezze a városon kívül az egészségtelen s veszélyes kisvasutat.

**NÉGYSZÁZRA EMELÉDETT AZ AMERIKAI ARVIZ ÁLDOZATAINAK SZÁMA.** Newyorkból jelentik: Az Ohio völgyében az áradások okozta borzalmak tovább tartanak. Most már óránként 50 kilométeres sebességgel rohan az ár a Missiszipi medencéje felé. Kairó városánál a két folyam egyesülésénél, vasárnapra várják, hogy az áradat a tetőpontját elérje. Számos adat szerint a vízbefutlak száma 400, de ezentul is igen sok áldozata van a hullásokozta és a járványos megbetegedéseknek.

**SZABÁLYTALANSÁGOKAT ÁLLAPÍTOTTAK MEG A TÁRGY-MURESI MUNKA-KAMARÁNÁL.** Saját tud. Dr. Chirilă Victor a ciuji munkakamara elnöke napokon át tartó vizsgálat után megállapította, hogy Hirsch Márton, az igazgatótanács tagja súlyos szabálytalanságokat követett el, amennyiben olyanoknak a számára is megállapította különböző összegekért az ipari jogosultságot, akik erre törvény szerint igényt nem tarthatnak. Hirsch Márton nyomban benyújtotta tiszttségéről való lemondását. Helyébe Vass József kamarai tag került. Az ügy iratait a tárgyu-muresi kamarai kirendeltség elnöksége áttette az ügyészséghez. **Zürichi zárlat.** Párizs 20.39 egynegyed. London 21.43 fél, Newyork 435.37, Brüsszel 73.52 fél, Milánó 23.02 fél, Amsterdam 239.60, Berlijn 175.90, Bécs — schilling 77.50, Prága 15.27, Varsó 82.55, Belgrad 10. Bucaresti 325

**Terjed az influenza járvány Aradon.** Saját tud. A néhány nap előtt fellépett influenzajárvány a legszigorubb orvosi intézkedések ellenére is, egyre jobban terjed a városban. A betegség különösen a gyermekek között harapódzott el, ezért Cucu Vasile dr. városi főorvos ismét bezárattott 7 elemi iskolát. Most már 11 aradi elemi iskolában szünetel a tanítás.

**WINDSOR EDWARDOT MEGLATOGATJA NŐVÉRE.** Bécsből jelentik: Windsor Edward nővére, *Harwood* grófné február elsején Ausztriába érkezik és bátyjával együtt sikiránduláson vesz részt.

**Visszaköveteli a tg.-muresi Iparkamara az iparmuzeumot.** Targu-Mures. Saját tud. A Kereskedelmi és Iparkamara igazgatótanácsa legutóbbi ülésében elhatározta Fulea Octav elnök indítványára, hogy a legerélyesebb mozgalmat indítja meg a tg.-muresi iparmuzeum visszaszerzése ügyében. Az iparmuzeum épületét ugyanis — amelyek egykor a gazdasági élet nagyserűen fejlődő intézménye volt — évek előtt elvették a Kereskedelmi és Iparkamarától és a kultusz-miniszterium rendelkezése alá helyezték. Most semmi gyakorlati célt nem szolgál az iparmuzeum és az épület is teljesen el van hanyagolva. A Kereskedelmi és Iparkamarának az épületre azért is szüksége van, mert ott akarja felállítani a vegyvizsgáló laboratóriumot. Ebben a vegyvizsgáló intézetben a kézműiparosoknak, de másoknak is meg volna az a lehetősége, hogy az üzemükben használt anyagot vegyvizsgálat után elemezzék és megállapítsák értéküket és használhatóságukat. Russu Onisifor főtitkár bejelentette az igazgatótanácsnak, hogy az iparkamara dísztermét a mai modern viszonyoknak megfelelően átépítik s a mai közgyűlési terem művészi értékű üvegfestményeit is be fogják építeni az átalakított közgyűlési terembe.

**ELFOGTAK A PIPERAI TÖMEGGYLKOST.** Bucarestből jelentik: A fővárosi rendőrség két nappal ezelőtt letartóztatta a piperai tömeggyilkosság tettesét, akinek nevét azonban ma sem hozták nyilvánosságra. A borzalmas módon elkövetett hármasság gyilkosság tettesét, két nap óta hallgatják ki és a vizsgálóbíró kétségtelenül bizonyítottak látta a vádat a gyanúsított ellen, aki egyébként maga is beismerte büntetését. A tettes vallomásából kiderült, hogy a gyilkosságot rablási szándékból követték el és abban két segítségát is volt. A rendőrség a tettes vallomása alapján megindította a nyomozást a két tettestárs kézrekerítésére s csak ennek megtörténte után hozzák nyilvánosságra a gyilkosok nevét.

**TENGERBE ZUHANT EGY OLASZ REPÜLŐGÉP.** Rómából jelentik: Egy olasz katonai vizirepülőgép iskolaoktatás közben a tengerbe zuhant. Két repülő a vízbefutott, egy alhadnagyot kórházba szállítottak, ahol rövidesen meghalt. A gép negyedik utasa könnyebb sérülést szenvedett.

**Sorocaba helyezték a satumarei Kereskedelmi és Iparkamara főtitkárát.** Satu-Mare. Saját tud. Szerdán este ülést tartott a Kereskedelmi és Iparkamara igazgatótanácsa. Az ülésen két érdekes ügy került tárgyalásra. Tisca Emil elnök bejelentette, hogy Grecu Joant, a Kamara főtitkárát, királyi dekrétum alapján, azonnali hatállyal Sorocaba helyezték. Indokolás nélkül! Noha a nagyközönség nem rokonszenvezik a kisebbségek iránt túrelmetlen magatartást tanúsító Grecuval szemben és szívesen vette volna távozását, ez előreláthatólag nem fog bekövetkezni. A Kamara igazgatótanácsa ugyanis bizalmáról biztosította Grecut és egyhangulag elhatározta, hogy memorandumban a Kereskedelmi minisztert az áthelyezési rendelet visszavonására fogja bírni. A tárgysorozat utolsó pontja a kereskedelmi törvénytervezet ismertetése volt. A tervezetet Suta Dumitru, a Statul elnöke kérte ki, 10 napi időre, tanulmányozás céljából.

**Országos nagyvásár Salardon.** Salardon az országos nagyvásárt folvó évi február hó 3-án, szerdán tartják meg. Nagy állat- és kirakodóvásár lesz.

Szivós Donát O. S. B. :

## AMA DIÁKJA

324 oldal. Györfi György címlapjaival. Füzve Lei 120.

Pompás, modern, aktuális szentbeszéd és elmélkedések az iskolai év minden vasarnapjára és ünnepeire, a ma diákja számára.

Megrendelhető könyvostályunknál.

**Elmarad a marghital Magyar Bál.** Oradea. Saját tud. A marghital járás főszolgabírája a szombatra tervezett Magyar Bál engedélyét péntek délelőtt visszavonta. Így a marghital Magyar Bál is elmarad.

**Kollektív szerződést és munkabéremelést követelnek a Titan-Nadrág-Calan gyár munkásai.** Arad. Saját tud. Az aradi körzethez tartozó hunedoaramegyei Titan-Nadrág-Calan gyár 1500 munkása beadvánnyal fordult az itteni munkaügyi felügyelőséghez, amelyben közli, hogy a gyár vezetőségétől kollektív szerződést, béremelést és számos a munkásság előnyeit célzó engedményeket követel. A munkaügyi felügyelőség február 10-re tűzte ki az egyeztető-tárgyalást a Titan-Nadrág-Calan gyár igazgatósága és a vállalat munkásai között.

**A CFR és MAV konferenciája Debrecenben.** Timisoara. Saját tud. A vasutigazgatóságon megkezdtek az új menetrend tervezetének előkészítéséhez az előmunkálatokat. Az előmunkálatok során a CFR és a MAV már közös menetrendi konferenciát is tartott. Ez a konferencia a hét elején Debrecenben volt s azon a CFR bucaresti vezérigazgatóságának megbízottai vettek részt, a timisoarai vasutigazgatóság részéről pedig Albert Aurél menetrendi referens. A konferencián megbeszéltek a személynállító vonatok forgalmát, amelyek Románián és Magyarországon egyformán áthaladnak. Nagyjában az eddigi menetrend szerint fognak ezek a vonatok továbbra is közlekedni. Egyeseknél esetben, tizenöt-husz perces eltolásokkal.

**Egytől-egyig megbüntette a bíróság a verekedő családtagokat.** Mercurea-Ciuc. Saját tud. A ghimes-fagei Daradics-család több tagja, férfiak és nők vegyesen, birtok fölött való osztozkodás közben összevessztek. Kezdetben csak szóval osztoztak a birtokot, később azonban tettesességre vetemedtek. Daradics Todor 29 éves gazda, Daradics János 25 éves atyafiával kelt bírokra. Daradics Ilona 32 éves asszony pedig Daradics Teréz 62 éves nénjével kapott hajba. Kölcsonósen feljelentették egymást súlyos testiértésért. A törvényszék salomoni ítélettel megállapította, hogy mindnyájan bűnösök és a verekedő család tagjait egyenként hat-hathónapi elzárással sújtotta.

\* Igen sajtáságos, hogy a mai idő a kultúra előtti időhöz mennyire hasonlít. Mint a vadak, úgy hordanak az emberek magukkal talizmánt. A különbség mindössze az, hogy a mi talizmánunk tudományos. Például, ha a vad törzs egyik fia megbetegedett és a ma Hexenschuss néven ismert betegséget megkapta, vagy fejfájása volt, úgy talizmányát szájába vette és hozzá varázslatos szavakat mormolt. Most a mi időnkben „ALGOCRATINE“-t szedünk. Még egy másik különbség is van: dacára a sok önszuggeszciónak, a varázslat nem használ, míg ezzel szemben az ALGOCRATINE gyorsan gyógyít.

**TIBET OPERAÉNEKEST TISZTÁZTAK A GYLKOSSÁG VADJA ALÓL.** Newyorkból jelentik: A rendőrség közlése szerint Sternzi József baritonista természetes halállal halt meg. Tíbet operaénekest, aki — mint ismeretes — művész-társát próbaközben véletlenül megsebezte, teljesen tisztázták és ellene az eljárást megszüntették.

**Egy város egészségügye a statisztika tükrében.** Arad. Saját tud. Aradváros főorvosi hivatalánál most készült el az elmúlt év egészségügyi kimutatása, amely érdekes betekintést enged a város egészségügyébe. A hivatalos kimutatás szerint 1936-ban erős skarlátjárvány dühöngött Aradon s a veszedelmes betegségben 292-en betegedtek meg, közülük számos felnőtt is. A járvány szerencsére elég enyhe lefolyású volt s mindössze két haláleset fordult elő. Difteritises megbetegedést 114-et jelentettek a főorvosi hivatalnál s ebből hat halállal végződött. A húsz tifuszbeteg közül kettő halt meg. Újabb vérbajt mindössze nyolcat tartanak nyilván, Cucu Vasile dr. városi főorvos kijelentése szerint azonban ez a szám koránt sem fedli a valóságot, ugyanis nagyon sokan eltitkolják a betegségüket s sajnos vannak olyanok is, akik egyáltalán nem kezelteik magukat. A város egészségi állapota egyébként a már szűnőben levő skarlátjárványt leszámítva, elég kedvező volt a múlt esztendőben s néhány ebben az évszabban szokványos influenza esetet leszámítva, az 1937. év is kielégítőnek mutatkozik. A főorvosi hivatal egyébként szigorú intézkedéseket léptetett életbe a különböző járványos betegségek terjedésének a megállítására, így elsősorban sűrű razzliákat rendez a nyilvános étkező helyeken s börtönökben, valamint éjszakai menedékhelyeket sűrű időközben fertőtleníti. Különösen nagy fontossággal bír az, hogy elrendelte a gyerekek skarlát és difteritisz ellen való beoltását, amelytől az említett két fertőző betegség 70 százalékkal való csökkentése remélhető már a következő esztendőben.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindenütt a „MAGYAR LAPOK“-at

\* **Aranyeres bántalmaknál és vérkeringési zavaroknál, különösen nagyétvágyu és kényelmes életmóddal szokott egyének, a természetes „Ferenc József” keserűvizet egy pohárrnyi napi adagokban kissé felmelegítve használják. Az orvosok ajánlják.**

**Tiltakozik az aradi Kereskedelmi Kamara a CFR viteldijak felemelése ellen.** Arad. Saját tud. Nagyonfontos határozatok hangzottak el a Kereskedelmi és Iparkamara legutóbbi tanácsülésén. Az ülés keretében a kamara tanácsa kimondta, hogy tiltakozni fog a CFR viteldijak emelése ellen, amely természetesen az áruk eladási árának emelését vonná maga után. Elhatározta továbbá a kamara, hogy kérni fogja a jelenleg Timișoaran levő CFR kerületi igazgatóság-nak Aradra helyezését, amely a közelmúltban már csaknem megtörtént, s csupán a timișoaran érdekeltségek közbenlépésének tulajdonítható, hogy mégis elmaradt. Végül kimondta a kamara tanácsa, hogy a nagykereskedők kérelmére lépéseket tesz annak érdekében, hogy a nagyobb cégek ügynökei zavartalanul működhes-senek. Erre a lépésre az utazókat a csendőrök gyak-ran feltartóztatták a vámoknál adót követeltek olyan áruk után, amelyeket a nagykereskedők ügynökei csupán mutatóba szállítottak.

**Nátház miatt számos iskolát bezártak a fővárosban.** București. Saját tud. A közoktatásiügyi miniszter számos bucurești iskolát bezárta, mert a tanulók 20–30 százalékát megtámadta az influenza.

**Időre futottak be a frankfurti ellenőrző állomásra a csillagtúra cseh, román és lengyel résztvevői.** Frankfurtból jelentik: A montecarlói csillagtúra Bucureștiből indult résztvevői, két cseh, egy román és egy lengyel, kellő iróben elérték a frankfurti ellenőrző állomást és Brüsszel–Párizs irányában tovább folytatják útjukat. A Balkánról indult versenyzők azonban valamennyien elekadtak a nagy hófúvásban.

**Az iparos vizsgáztató bizottságok megkezdik működésüket.** Satu-Mare. Saját tud. A munkakamarai fiók vezetősége csütörtök délutánra értekezletre hívta össze a satumarei iparos vizsgáztató bizottságok tagjait. Az értekezleten kapják meg a bizottságok a szükséges utasításokat, amelyek irányadók lesznek működésük ideje alatt. Az iparos vizsgáztató bizottságok a jövő hét folyamán kezdik meg a becserélés céljából beadott munkakönyvek és iparigazolványok iratainak felülvizsgálását, illetve a kérvényező vizsgáztatását.

**Nagytakarítás az emberi szervezetben.** Kulturált emberek feltétlenül szükségesnek tartják, hogy lakásukban bizonyos időközönként nagy-takarítást végezzenek, mely alkalommal a felgyülemlett port a legelőnyösebb sarokból is eltávolítják. Csak bámulunk azon, hogy mennyi por is gyűl össze ezeken a helyeken, azonban a nagy takarítás után lakásunk világosabb, barátságosabb. Könnyen megérthető, hogy az emberi szervezet is — a belső szerveket, a több kilométer hosszú csőrendszert, — időnkint alaposan át kell öblítenünk, ki kell takarítanunk. Az a tisztítás amit a szervezet maga, természetes uton elvég-z nagyon gyakran nem elegendő arra, hogy a betegségek okozó bacillusokat, amelyek a szervezetben felgyűlhetnek, eltávolítsa. Különösen a vesék — amelyeknek finom csőrendszerében a bacillusok végzetes pusztítást okozhatnak — szorulnak rá feltétlenül az alapos tisztításra. A szervezet eme „nagytakarítását” Helmitol tablettákkal fárad-ság nélkül elvégezhetjük. A Helmitol átöblíti, az egész szervezetet, átmossa a belső szervek legfi-nomabb csőrendszerét is és elpusztítja a betegség okozó bacillusokat. Az az ember, aki meg akarja előzni a betegségeket, bizonyos időközönként ki-takarítja szervezetét Helmitol tablettákkal.



Teljes irammal sítalpakon.

**Elsüllyedt egy olasz gőzös.** Lisszabomból jelentik: Egy olasz gőzös a portugál partok közelében elsüllyedt. A hajó legénységét, egy kivételével egy holland gőzös megmentette. Egy másik hajónak a kormány szerkezete tört el és a portugál partok közelében lévő Berenga-szigetekre vontatták. Leixoes kikötőben olyan nagy vihar dühög, hogy 23 hajó részben megrongálódott.

**Közelharcot vívtak két falu lakosai Tulgheș utcáin.** Mercurea-Ciuc. Saját tud. Ditrăui és gheorgheni fuvarosok tértek be Bercu testvérek tulgheși kocsmájába. Poharzás közben szóváltásba elegyedtek a kocsmában lévő tulgheși lakosokkal. A kocsmáros látva a fenyegető helyzetet, hogy verekedéssé fajulhat a dolog: kiutasította az embereket a kocsmából. Az emberek a esőtéség leple alatt az utcán folytatták a veszekedést, majd egymásnak mentek. Előkerültek a biciklák és P. Olariu, Gavril Platon tulgheși lakosok súlyos sérülésekkel maradtak az utcán. Támadók elszaladtak. A csendőrség nyomozza a közelharc szereplőit.

**Cluj városa a statisztika tükrében.** Saját tud. Az elmúlt évi népmozgalmi statisztikáját most készítette el a váorsí anyakönyvi hivatal. Eszerint az 1936-ik esztendőben Cluj város területén 2232 gyerek született. Nemzeti-ségi megosztás szerint 795, vagyis 35 százalék román (255 görögkeleti, 335 görög katolikus, 255 különböző vallású). Magyar nemzetiségű gyermek született 685, vagyis 31 százalék, német 450, 20 százalék, izraelita 250, 11 százalé-k és 52, vagyis két százalék más nemzeti-ségű. A helyi anyakönyvi hivatalban 1042 házasságot kötöttek vagyis 2034 személy kötött házasságot. Nemzetiségi megosztás szerint 990 magyar, 691 román, 321 izraelita, 60 német és 22 más nemzetiségű. A románok közül 121 személy kötött vegyes házasságot. 104 magyar lány, 10 német, 5 izraelita és másnemzetiségű nő kötött román férfivel házasságot. A magyarok közül 43 férfi kötött román nővel házasságot. A város területén 1761 haláleset történt. 738 román 714 magyar 214 izraelita, 45 német és 50 más nemzetiségű távozott el az élők sorából. Az elmúlt esztendőben 325 polgár változtatta meg a vallását. 153 református, 31 római katolikus, 41 görög katolikus, 17 izraelita, 14 unitárius, 8 görögkeleti, 8 luteránus s 3 adventista tért át, illetve tért ki más hitre. Ezek közül 96 görögkeleti vallásra, 89 görög katolikusra, 67 római katolikusra, 20 református vallásra, 12 luteránus hitre, 9 unitárius vallásra tért át, 5 izraelitává és 20 baptistává lett. Az 1936-ik esztendőben 134 házasságot bontottak fel.

**A nyitva maradt lakást ismeretlen tettes kifosztotta.** Mercurea-Ciuc. Saját tud. Özv. Simon Gáborné sancaieni 64 éves aszony bejött a városba és délelőtt tizenegy órától kezdve aznap délután öt óráig ott is tartózkodott. Lakását természetesen bezárta. Távollétében megjelent minden előzetes értesítés nélkül Lepure adóvégre-hajtó, betörte a bezárt ajtót, lefoglalta a varrógépet és azt több más értékebb ruhaneművel elezállította. Eltávoztása után az ajtó tárva-nyitva maradt. Így történetelt, hogy valaki behatolt a lakásba és ellopta az özvegyasszony 580 lei készpénzét az almáriumból. Simon Gáborné feljelentést tett az adóvégrehajtó ellen hivatalos hatalommal való visszaélés s magánlakásértésért, míg ismeretlen tettes ellen lopásért. Az ügyész-ség utasítására csendőrség a nyomozást bevezette.

**Lovakat vásárol a hadsereg.** Satu-Mare. Saját tud. A Mezőgazdasági Kamara közölte, hogy a közeljövőben a katonaság ismét megkezdi a lovásárlást Satu-Mare megye területén. Figyelmezteti a gazdákat, hogy ne adják el lovaikat a lócsiszároknak, mert a hadsereg jobb árakat fog fizetni, mint azok. A vásárlóbizottság érkezéséről majd külön ad hirt a Kamara.

## Syria fővárosa tüntet az alexandrettei önkormányzatról létrejött megegyezés ellen

Londónból jelentik: Angol lapjelentések szerint csütörtökön heves tüntetések voltak Damaszkuszban a török-francia megegyezés ellen. Kikiáltották az általános sztrájkot és Sziria városaiban bezárták az üzleteket. A sziriai miniszterelnök a következő nyilatkozatot tette:

— A sziriai kormány sohasem fog beleegyezni abba, hogy a török nyelvet az arabbal egyenjogúnak nyilvánítsák, ugyszintén azt sem tűri, hogy bármilyen egyezmény útján Törökországnak juttassák Alexandrette ki-kötőjét.

## Olaszország megszakítja a diplomáciai kapcsolatot Szovjet-Oroszországgal?

Párizsból jelentik: Az olasz kormány hi-szerint meg akarja szakítani diplomáciai kap-csolatait a szovjettel. A *Matin* római tudósítója olasz diplomáciai körökben szerzett erre vonat-kozólag értesüléseket. Eszerint az olasz kor-mány a legkomolyabban foglalkozik azzal a tervvel, hogy megszakítja diplomáciai kapcsola-it a szovjettel és ezt a kérdést az olasz kül-politikai hivatalban jelenleg behatóan tanulmá-nyozzák. Illetékes olasz helyen nem erősítet-ték meg ugyan ezeket a híreket, de nem kétsé-ges, hogy az olasz diplomácia számol ezzel az eshetőséggel és az esetben, ha a külpolitikai helyzet alakulása Olaszország részére ilyen lépést tenne kívánatos, az olasz kormány megvalósítja tervét.

## A Francia Bank két százalékkal emelte a bank-kamatlábát

Párizsból jelentik: A Francia Bank a leszá-mítolási kamatlábát kettőtől négy százalékra emelte. Francia pénzügyi körökben ez az in-tézkedés nagy feltűnést keltett, mert ez a fran-cia kormány eddigi pénzügyi politikájában irányváltást jelent. A frank újabb érték-csökkenéséről szóló hírek — a pénzügyminisz-ter megnyugtató nyilatkozata ellenére — még mindig nem ültek el. A *Liberté* angol és ame-rikai értesüléseire hivatkozva, a frank újabb hat-százalékos értékcsökkenését helyezi kilátásba.

## Megkezdte működését a lengyel vasutak és kikötők romániai általános képvisellete

Bucureștibn Str. Anastase Simu No. 6. II. emelet (telefon 4. 54. 11.) megkezdte működését a Lengyel Vasutak és Gdynia-Danzig Kikötők Románia Általános Képvisellete.

E képvisellet bármilyen felvilágosítással szol-gál a lengyel vasuti, vagy Gdynia és Danzig ki-kötőkön keresztül tengeri szállítási lehetőségekről, valamint a díjszabásokról.

A felvilágosítás díjtalan és gyors. Mint a lengyel vasutak és az említett kikötők egyetlen hivatalos „Képviselete” Romániá-ban, kizárólag e hivatalunk jogosult bármily tranzit vagy tarifális kérdést elintézni, ajánlatot adni a lengyel vasutakra vonatkozólag.

Szükség esetén hivatalunk felveszi a szüksé-ges kapcsolatot az illetékes lengyel szervekkel, hogy az érdeklődők, szállítók a legelőnyösebb feltételeket kaphassák.

E hivatal létesítése nagy gyakorlati fontos-ságot fog nyerni az exportáló kereskedelmi és gazdasági központok, valamint a Romániából Lengyelországon keresztül szállító cégek szem-pontjából, mert hála e hivatalnak, az illetők kapcsolata a különféle lengyelországi hivatalok-kal, mint Közlekedésügyi miniszterium, Vasutak Vezérgazgatósága, Kikötők Igazgatósága, sokkal gyorsabb, közvetlenebb és sokkal olcsóbb lesz.

Főmegbízott Witold Małoga, a lengyel Köz-lekedésügyi Miniszterium Nemzetközi Díjszabás Osztályának volt vezetője.

## Ötóra hosszáig tartó vádbeszédben a szovjet főügyésze halálbüntetést kívánt a Radek-pör vádlottaira

Németország és Japán kémeinek nevezte őket

Moszkvából jelentik: A Radek és társai elleni bűnpörben csütörtökön elhangzott a vádbeszéd. Visinszky, főállamügyész öt óra-hosszat tartó vádbeszédben valamennyi vádlottra halálösztetést kért. Megismételte a bűnpör tárgyalása során Japán és Németország ellen elhangzott vádakot s a vádlottakat a japán és német imperializmus csatlósainak ne-

vezte. Élesen támada a trotszkistákat s banditáknak, Németország kémeinek nevezte őket. — A vétkesség bizonyítékát — úgymond — elsősorban a vádlottak multja és az elhangzott vallomások adják. Az összeesküvés kétségtelen megállapítására más bizonyítékra nincs szükség, mert erre elég a vallomás és a közvetett bizonyíték.

## Tömegessé válnak a letartóztatások. — Tuhacsevszky tábornagy, helyettes hadügyi népbiztos is gyanús lett. — Putna tábornokot, a londoni volt katonai attasét agyonlőtték a börtönben

Moszkvából jelentik: A szovjetfővárosban szakadatlanul folynak a politikai letartóztatások. A GPU detektívjei motorkerékpárokon járják be a várost és egymásután viszik börtönbe a politikailag megbízhatatlan személyiségeket. Szerdán hét magasrangú katonatisztet is letartóztattak, közöttük Masilov ezredest, akiket azzal vádolnak, hogy katonai puccsot akartak kirobbantani a moszkvai helyőrség lakotányában és ki akarták szabadítani a Radek-per vádlottait. Lefogták Moszkva volt főpolgármesterét, Uglanovot is, aki állítólag szintén segítségére volt az összeesküvő tiszteknek a puccs előkészítésében.

A katonatiszti puccskíséreltel kapcsolatban Tuhacsevszki tábornagy, helyettes hadügyi népbiztos nevét is emlegetik s nem tartják kizártnak, hogy egy-két napon belül őt is

őrizetbe veszik. Tuhacsevszki tábornagy szárnysegédjét, Szmutil kapitányt, mint ismeretes, már lefogták s a GPU ügynökei azt állítják, hogy a tisztí összeesküvés szálai egészen a helyettes hadügyi népbiztosig vezetnek.

Vorosilov, hadügyi népbiztos Szmutil kapitány letartóztatása után a GPU főnökének, Jezsovnak a társaságában hosszas vallatásnak vetette alá Tuhacsevszki tábornagyot. A helyettes hadügyi népbiztos még szabadlábban van, de már állandóan két GPU-detektív kíséri. A GPU főnöke, Jezsov, naponta többször kihallgatáson jelenik meg Sztalinnál és jelentést tesz a sorozatos letartóztatásokról.

Ujabb moszkvai jelentés szerint a fogházban, ítélet nélkül agyonlőtték Putna tábornokot, a szovjet volt londoni katonai attaséját, akit néhány hónap előtt Moszkvába csaltak.

## Megválasztotta új elnöki tanácsát a targulmuresi Magyar Párt

Tg.-Muresről jelentik: A Magyar Párt targulmuresi tagozatának intézőbizottsága népes ülést tartott, amelynek egyetlen fontos tárgysorozati pontja a tizenkét tagú elnöki tanács megválasztása volt.

Sebess Jenő dr elnök mellett az elnöki asztal mellett helyet foglalt a tagozat négy új alelnöke: Duha Tibor dr, Fekete Gyula dr, Fekete Andor dr és Várady Árpád.

Sebess Jenő dr elnöki megnyitójában meglepő szavakkal üdvözölte az intézőbizottság tagjait, bejelentette, hogy december 13-án a targulmuresi tagozat új vezetőségét választott s a bizalmat a vezetőség tagjai csak önzetlen és becsületese munkával tudják megköszönni s meghálálni. Ha a választás egyesekben keltett is kétség, ez ne legyen oka elkedvetlenedésnek, aminek nincs helye a kisebbségi sorsban. Vázolva a tagozat munkaprogramját, a legsürgősebb teendőket ezekben foglalta össze: Át kell szervezni a párttagozatot, hogy a vezetőség szorosabb érintkezést tartson fent a tagokkal. Meg kell teremteni a targulmuresi Magyar Házat. Miután a Magyar Párt nem tisztán politikai testület gazdasági téren is feladatokat kell megvalósítania. Végtül erősíteni kell a pártfegyelmet.

Bernády György dr napirend előtt szót kérve, felszólalásában kevesli azt, hogy amikor Targul-Mures magyarságából legalább ötezer embernek kellett volna szavaznia, csak körülbelül ezernégyszáz szavazó járult az urnákhoz a december 13-iki tisztújítás alkalmával. Kifogásolta, hogy arra illetéktelenek is választói igazolványhoz jutottak s ezért azt indítványozza, hogy a tagozat elnöksége vizsgálat után állapítsa meg, kik felelősek ezért.

Sebess dr válasza után Bogdán István dr azt a kívánságát fejezi ki, hogy az elnöki tanácsot se válasszák meg a vizsgálat megejtéséig.

Fekete Andor dr alelnök kiegészítő felszólalása után Sebess bejelent, hogy az elnöki tanács választása ügyében az elnökség nem tesz javaslatot s ezért a megfelelő indítványok megtételét kéri.

Bernády György dr azt indítványozza, hogy a kérdést vegyék le a napirendről. A névszerinti szavazásnál azonban 93 szavazat dönt az indítvány ellen s csak 27 mellette.

Néhány percnyi szünet után az ülést újból megnyitva, Farkas József dr nyugalmazott főgimnáziumi tanár indítványára s az intézőbizottság egyhangú lelkesedéssel választja meg az elnöki tanács 12 tagját, akik a következők: Bernády György dr, Bodolla Ferenc dr, Bustya Béla, Bockner Vilmos, Elekes Lajos, Herczegh Ferenc, Joos Andor dr, Kovacs István, Nagy Samu, Osvath Károly, Radó Sándor, Vitális Albert.

Szigvártó Gábor felszólalása után Radó Sándor azokat az újabb sérelmeket ismerteti, amelyek a városi közigazgatásnál érték Tg. Mures magyarságát. A magyarságnak minden alkalmat meg kell ragadnia arra, hogy törvénybiztosított jogait hangsúlyozza, még akkor is, ha folytonosan elutasítják kérésével és fellebbezéseivel. Bustya Béla mély hatást kiváltó szavaiiban a város magyar iparosztálya nevében ünnepelesen leszögezi, hogy az iparos társadalom munkával és együttérzéssel támogatja a tagozat vezetőségét, de semmiféle személyi érdeket nem kíván szolgálni. Bodolla Ferenc dr üdvözli a tagozat új vezetőségét s egyben elismeréssel állapítja meg a város magyar iparostársada munkahűségét s vezetőinek bölcs belátását. Az ülés ezután Sebess dr elnök zárószavaival befejeződött.

## „Halála“ után nyíltlevelet írt Nusics szerb vigjátékíró

Belgrádból jelentik: A lapok ma reggel Broniszlav Nusics ismert szerb vigjátékíró „halás köszönő levelét“ közlik a meleghangú nekrológokért, amelyek színműtrői működését halála alkalmából érdemén felül magasztalták. Nusics, akinek egy darabját a múlt évad'an Budapesten is játszották, súlyos beteg volt és a múlt héten egy este az orvosok lemondtak életéről. Az utolsó jelen-



Egy kellemesen eltöltött hét olyan gyorsan mulik, mintha szárnyalennének, viszont minden fájdalommal telt perc örökkévalóságnak látszik. Ezért igyekszik a modern tudomány a fájdalom tartalmát megrövidíteni, sőt a fájdalmat lehetőleg egészen kiküszöbölni. (Egyenesen szerencse az emberiségre nézve, hogy van egy olyan szer, mely a legintenzívebb fájdalmat is azonnal megszünteti; ez a szer az

### ALGOCRATINE

Algocratine megszünteti az ischias, csúsz, köszvény, neuralgiák okozta fájdalmakat, fejfájást, fogfájást, valamint menstruációs fájdalmakat. Algocratine megelőzi a bajt és gyógyítja, megóv a betegségtől és egészséget biztosít. Gyógyszertárakban és drogériákban kapható.

## Kétszázézer leies csalás miatt kereste a ploesti rendőrség a gyilkossággal vádolt diákok

Ploestiből jelentik: Teodorescu Traian kihallgatása még nem ért véget. A bucaresti rendőrségen Teodorescu tagadta, hogy köze volna a bécs-párizsi gyorsan elkövetett gyilkossághoz. Nem ismerte Strasszert — mondja — és nem ismerte Farcasanu ezredes feleségét sem. Senkit sem ismert, hogy mégis miképpen került bele a neve a bűnyübbe, az mindezeidig rejtély és az is marad mindaddig, amíg megtörténik Strasszer és Teodorescu szembesítése, amely nem mindennapi érdekességnek ígérkezik.

Miközben Teodorescu Traian kihallgatása folyik, a ploesti rendőrség megkeresést küldött a galati rendőrségnek, amelyben kéri, hogy Teodorescut haladéktalanul szállítsák Ploestibe, hol egy 200 ezer leies csalás ügyében kell számot adnia. A ploesti rendőrség ugyanis megállapította, hogy Teodorescu Traian — aki maga is bevallotta, hogy követett el szélhámoságokat, csak éppen gyilkolni nem gyilkolt — idegen utlevéllel 200 ezer leit vett fel az egyik ploesti banknál és a pénzzel Csehszlovákiába szökött.

A rendőri vizsgálat annakidején Teodorescu távollétében nem tudott semmilyen eredményt elérni és most, hogy teleplezték Galaton élő szüleinek lakásán, megindították ellene az eljárást.

Addig azonban, amíg a Farcasanuné gyilkossági ügyében nem fejeződik be a vizsgálat Teodorescut nem adják át egyetlen más városnak sem.

lét, amelyet kiadtak róla, úgy szökött, hogy a nagybeteg már csak 74 éves kora miatt is menthetetlen s legfeljebb még néhány óráig élhet. A reggeli lapok közölték Nusics halálhírét és hosszú cikkeiben méltatták írói nagyságát. A mai nyílt levélben a költő, aki életben maradt, azt írja, hogy sohasem hitte volna, hogy őt ilyen nagyra tartják.

# RÁDIÓ

Az órákat romániai időszámítás szerint közöljük.

## VASÁRNAP, JANUÁR 31.

**București.** 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 11.30 Harangszó. Egyházi beszéd. 11.50 Egyházi zene lemezeken és felolvasás. 12.10 Karének. 12.50 A Dinicu-zenekar hangversenyének közvetítése. 19.10 Szórakoztató zene közvetítése (külső közvetítés.) 20.25 Románia énekharangversenye. 21.15—24-ig: Strauss O.: A Varázskeringő című háromfelvonásos operettjének közvetítése. Közben: Hírek.

**Budapest I.** 10.30 Hírek. 11—12.10-ig Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból. A szentbeszédet Tóth Tihomér dr. mondja. 12.15—13.15 Unitárius istentisztelet. Prédikál: Barabás István. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 14.45 Rádiókrónika. 15 Lemezek. 16 Gazdáknak. 16.50 Az Építőmunkások és a Soroksári Vasútmunkások Dalárdája. 17.40 „Arany János baráti köre”. Előadás. 18.10 Bodán Margit énekel. 19.10 „Az Opera, mint színház”. Csevegés. 19.40 A rádió szalonzenekara. 21 „A mama férjhez megy”. 22.30 Jazz. 23.40 Hangversenyzenekar. 1.05 Hírek.

## HÉTFŐ, FEBRUÁR 1.

**București.** 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sport hírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18.15 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése, melynek műsora a következő: Wildt-üfel: Korcsolyázok, keringő. Thoma: Tavasz ünnep. Glinka: Madridi nyári éj. Rust: Őszi idő. Debussy: Hőfűvés. Nottara: Tavasz nap. Suppé: Pique Dame, nyitány. Caludi: Hétvége. Rubinstein: Jelmezball. Kaskel: Miniaturák. 20.20 Gramofonlemez. 21.25 Jora E-moll vonós négyes. 22.10 Kozen Margit énekel. Teodoru D. hegedűl és Lupu T. csellózik. Zilcher: Rokokósvit. 22.45 Vendéglői zene.

**Budapest I.** 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Kuttner Mihály hegedűl. 13.35 Hírek. 13.45 Puky Margit zongorázik. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.40 Hírek. 17.15 Diákféltóra. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Jazz. 18.45 „Szélek szárnyán a Balaton jegén”, előadás. 19.15 Zoltán Irén énekel. 19.45 „Híres emberek gyermekcipőben”, csevegés. 20.15 Művészt Györfől. 21.15 Cigányzene. 22.30 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 23 Időjárásjelentés. 23.45 Hírek német nyelven. 23.50 Közvetítés a „Vitézi bálról”. 24.30 Hanglemez.

## KEDD, FEBRUÁR 2.

**București.** 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sport hírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18.15 Gramofonlemez. 20.20 Mandolinzene. 20.55 Barbillon-Stefanescu N. hegedűl. Chausson: Költemény. Pugnani—Kreisler: Előjáték és allegro. 21.35 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése, melynek műsora a következő: Constantinescu zeneszerző művei. Tanc és Doina. Négy mese. Zenei karikatúrák. Román szvit. Román táncok. Benoni basszus énekel a rádiózenekar kíséretével. 23.15 Gramofonlemez. Utána: Hírek németül és franciául.

**Budapest I.** 10.30 Hírek. 11—12.10 Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. A szentbeszédet Sik Sándor dr. egyetemi tanár mondja. 12.15—13.15 Görög katolikus istentisztelet. A szentbeszédet Schirill Szólón miskolci esperes mondja. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Hangversenyzenekar. 14.45 Lemezek. 16 „Bálnavadászat”, felolvasás. 17.30 „Szentelt gyertya és mézeskalács-szív”. Helyszíni közvetítés. 18 Zenedélután. 19 Cigányzene. 20.10 „Magyar anyák a magyar ezerévből”, előadás. 20.40 Pető Imréné énekel. 21.10 „Az ellenállhatatlan”. Vígjáték. 22.40 Hírek. 23 Jeanne Manchen zongorázik. 23.30 Cigányzene. 24.20 Jazz. 1.05 Hírek.

## SZERDA, FEBRUÁR 3.

**București.** 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sport hírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Híres hegedűsök gramofonlemezei. 19.10 Német gramofonlemez. 20 Deleanu Mimi zongorahangversenyének közvetítése, melynek műsora a következő: Bach: Ábránd és fuga. Schubert: G-dur és Asz-dur impromptu. 20.35 Secareanu Miklós énekel. Denza: Ha. Ariák a Szevillai borbély. Ernani és Don Carlos című operákból. 21.15 Régi olasz zene. Utána: lemezek.

**Budapest I.** 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Postászenekar. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 M. Micsov Józsa énekel. 15 Szomolányi János énekel. 15.40 Hírek. 17.10 Asszonyoknak. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „Zichy Mihály”, előadás. 18.30 Keleti Lili zongorázik. 19 „Régi bál”, elő-

adás. 19.40 Cigányzene. 20.20 Az Operaház előadásának ismertetése és 20.30 az előadás közvetítése: A bűvös vadász. 23.55 Időjárásjelentés. 24 Hírek francia és olasz nyelven. 24.10 Lemezek. 1.05 H.

## CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 4.

**București.** 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sport hírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Sibiceanu-zenekar hangversenyének közvetítése. 20.05 Turcanu fuvola- és Filionescu zongoraművész játéka. 20.30 Sack Erna gramofonlemezei. 21.15 A Filharmonikusok hangversenyének közvetítése az Athenaeum nagyterméből. 23.15 Vendéglői zene. Utána: Hírek németül és franciául.

**Budapest I.** 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Balalajkazené. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 18 Gazdáknak. 18.30 A bécsi „Koonzerthus” vonós négyese. 19.10 „A jaggató”, elbeszélés. 19.35 Zenes részletek a „Boccaccio” c. filmből. 20.10 Mihályffy Antal dr. előadása. 20.30 Ladányi Ilonka énekel. 21 Három rádiójelenet. 22 Hírek. 22.20 Hangversenyzenekar. 23 Időjárásjelentés. 23.45 Ottlik György dr. angolnyelvű előadása. 24 Cigányzene. 1.05 Hírek.

## PÉNTEK, FEBRUÁR 5.

**București.** 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sport hírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Gramofonlemez közvetítése. 20.35 Opera közvetítése. (Címét nem közlik.) Utána: Hírek németül és franciául.

**Budapest I.** 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Zilzer Piroska zongorázik. 13.45 Hírek. 14—15.20 BSzKRt-zenekar. 15.20 Pontos időjelzés. 15.40 Hírek. 17.15 Diákféltóra. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Lemezek. 18.30 „A Selin-barlang legendája és az ásatások”. Előadás. 19 A rádió szalonzenekara. 20 Sportközlemények. 20.10 Cigányzene. 21.10 Külügyi negyedóra. 21.25 Az Operaház előadásának ismertetése és 21.40 az előadás közvetítése: Tristan és Isolda. 22.45 Hírek. 24.30 Jazz. 24.55 Hírek angol nyelven. 1.05 Hírek.

## SZOMBAT, FEBRUÁR 6.

**București.** 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sport hírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Riport. 18.15 A katonazenekar hangversenyének közvetítése a tiszti kaszinóból. 19.10 Szórakoztató zene közvetítése. 21.15 Táncczene. 22.45 Vendéglői zene. Utána Hírek németül és franciául.

**Budapest I.** 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Allástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Lemezek. 15.40 Hírek. 17.15 „Picur Pesten”, felolvasás. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „Arabiai emlékek”, előadás. 18.30 Zsógon Lenke énekel. 19.05 Mit üzen a rádió? 19.40 A rádió szalonzenekara. 20 „Bajszí bojtár”. Hangjáték. 22 Hírek. 22.20 Jazz. 23 Időjárásjelentés. 23.05 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 24.25 Öreg primások zenekara. 1.05 Hírek.

## Archáidetések

### Lakás

**Kiadók**  
központban egy, kettő és háromszobás lakások. Dr. Bozsodi, Oradea, Str. Pavel.

**Kétszobás**  
udvari lakás mellék-helyiségekkel kiadó. Oradea, Str. Moldova 38.

**Butorozott**  
parkettes szoba, zongora, fürdőszoba, használatilag magános urinó vagy tisztviselőknök kiadó. Oradea, Str. Aurél Vlaicu 33.

### Hülönféle

**Figyelem!**  
Preciz óra javítások Tarján szaküzletében. Használt órákat veszek. Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 8. szám.

**Agykábát,**  
pullower, gyermekruhamedellék, diszgallo-rok, sapka horgolás, kesztyűjavítás, harisnyafejlesztés, szemszedés. Bodánénál, Oradea, Str. Avram Jancu 16. Kézimunkaüzlet.

**Ha elegáns,**  
tartós és szép cipőt akar venni, úgy keresse fel az „Apolló” cipőszalont. Oradea, Bulev. Reg. Ferd. 12. Apolló-palota.

### Oktatás

**Láposy Erzsébet**  
zenetanár  
tanít hegedűt, zongorát, zeneelméletet. Str. Simeon Stefan 20. sz. Oradea.

**Német- és francia**  
nyelvtanítás  
valamint magyar- és német gyorsírás. Megfelelő számu jelentkező esetén külön kereskedelmi szaktanfolyam. könyvvitel, levelezés, gépirás. stb. felölélé-sével **Stepunek** tanárnál Oradea, Str. Andrei Muresan 10. sz.

### Adás-vétel

**1 lovas szán**  
uj melegágyi ablakok, vegyes gyümölcsfák és vadonok, jutányos áron eladók. Oradea, Str. Leágánálui 12. sz.

**Egy jókarban**  
levő íróasztal, egy nagy kétajtós, fiókos szekrény eladó. Oradea, Str. Alexandri 51, jobbra az első ajtó.

**Eladó**  
magánházak, bérházak, 32, 40, 110 holdas birtokok. Popovics iroda, Oradea, Vlahuta 6.

**Eladó**  
cca egy és félholdas prima gyümölcsös és kertészet, kitűnő karban, kétszobás, fürdőszobás, parkettás urilakással, villamos megállótól 10 percnnyire, vasutállomáshoz két percre. Átadható azonnal. Cim a kiadóban.

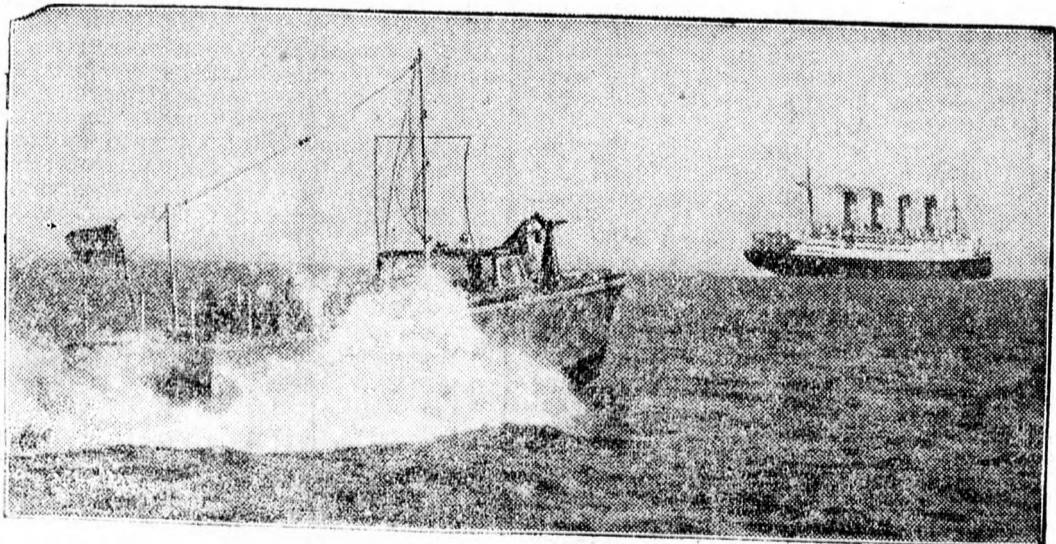
**MAGAS**  
árért veszek aranyat, ezüstöt, brilliántot bármilyen mennyiségben, **HERBST** ékszerész Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 3.

### Házasság

**50 év körüli férfi**  
önálló kereskedéssel bíró, házasság céljából megismerkedne egy fiatal nővel, hozzáillő vallásos nővel, övegyasszony is lehet, akinek némi vagyona van s a kereskedésben is segítené férjének. — Fényképes leveleket a kiadóhivatal továbbít „Szerény igényű” jelleg alatt.

### Alkalmazás

**Nyugdíjast**  
keresek gazdahelyettesnek Oradeán, ki lakással, háztartással bír és gyümölcsöshöz, szőlőhöz legalább valamiféle Ajánlatot kiadóra „Mellékkereset” jellegre kérek.



Motoroshajó a csempészek ellenőrzésére.

Az egyiptomi kormány rendkívül gyorsjárata kis motoroshajókat építtetett a kábítószercsempészet ellenőrzésére. Képünk akkor készült, amikor az első ilyen gyorsmotoros üldözőbe vette az óceánjáró „Aquitania”-t, utól is érte és meg is állította.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén, Oradea, Strada Regele Carol II. No. 5.